

LABYRINTH **A1**

History & English

Teacher's Book

UNIKÁTNÍ ŘADA MATERIÁLŮ CLIL

LABYRINTH

Channel Crossings

LABYRINTH

A1

History & English

Teacher's Book

Vydavatel: Channel Crossings s.r.o.

Autorský tým: Mgr. Michaela Hlaváčová a kol.

Metodické vedení: Mgr. Klára Sedláčková

Odborný tým: Mgr. Klára Jansová, Mgr. Hana Erlebachová, Ing. PhDr. Zdeňka Havrlíková, Jiřina Mrkvičková, Mgr. Lukáš Nevřkla a další kolegové a spolupracovníci

Grafika a ilustrace: YASHICA s.r.o.

Vydání druhé.

Sada Labyrinth vznikla v rámci projektu ŠKOLA BEZ HRANIC (CZ.1.07/1.1.00/55.0011), který byl spolufinancován ESF a státním rozpočtem ČR. Druhé aktualizované vydání bylo financováno z vlastních zdrojů vydavatele.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

© Channel Crossings s.r.o., 2016

www.chc.cz

Vážené učitelky, vážení učitelé, předložená učitelská příručka je koncipována jako průvodce hodinou CLIL. Aktivita jsou řazeny v logickém sledu tak, aby žáci během dvou vyučovacích hodin dosáhli uvedených cílů. Zároveň lze aktivitu vybírat, je však třeba vždy zohlednit jazykovou úroveň žáků a Vaše zkušenosti s metodou CLIL. Časová dotace je orientační, velmi záleží na konkrétních žácích a jejich dovednostech a zkušenostech s metodou CLIL.

Pracovní sešit obsahuje cvičení, která nejsou zařazena do časového plánu hodiny. Tato cvičení můžete využít jako opakování, samostudium nebo domácí úkol.

Typ lekce: Částečně opakovací, výkladová.

Pomůcky a technické zázemí: CD přehrávač, slovníky.

METODICKÉ POKYNY K PRŮBĚHU LEKCE:

1. UČEBNICE

Žáci si přečtou v učebnici o dětech, které je budou provázet celou knihou, vyberou si jednu z postav (jim nejsympatičtější). Do sešitu napíší obdobné představení sebe sama a následně žáci pracují ve dvojici. Jeden žák představí postavu, kterou si vybral, řekne o ní několik vět. Na to zareaguje spolužák a představí se svému sousedovi (může číst ze svého sešitu). Poté si role vymění.

V části Let's start v učebnici si každý žák přečte otázky a vybere odpověď. Se spolužákem své odpovědi porovnají. Učitel poté pustí nahrávku na CD a žáci kontrolují správnosti svých odpovědí. Na závěr si zapíší dosažené skóre.

Question number 1.

It was around 12,000 years ago and people had farms in China, Western Asia and Central America. The right answer is b.

Question number 2.

In the picture there is a Sphinx, and the mask belongs to Tutankhamun. The right answer is c.

Question number 3.

Odysseus spent 20 years on his journey. Dionysos was a god of wine. The right answer is a.

Question number 4.

The First Olympic games were in Greece. Rich families had slaves in their houses. The right answer is c.

Question number 5.

Alexander the Great got to India. He was a strong king. His favourite animal was a horse. He liked it a lot. The right answer is c.

Question number 6.

We call people who fought with animals and other people in the Colosseum gladiators. The right answer is b.

Question number 7.

The towns were dirty. People had everything they needed in the town. There were city walls around the towns. The right answer is a.

Question number 8.

The typical building is a cathedral. We can find a lot of cathedrals in Europe. The biggest cathedral in the Czech Republic is in Prague. The right answer is b.

Question number 9.

Two states fought in that war. France and England. The bravest woman was Joan of Arc. The right answer is c.

Question number 10.

In the picture there is Leonardo da Vinci. He lived in the 15th century. He painted a lot. The most popular picture is the Mona Lisa. The right answer is b.

Question number 11.

The sailors in the 15th century brought tomatoes, tobacco and corn, for example. Ferdinand Magellan sailed around the world. The right answer is a.

Question number 12.

Rudolf II liked science. He wanted to have gold and alchemists tried to make it for him. The right answer is a.

2. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1

V pracovním sešitě se žáci pokusí vyřešit křížovku, mohou spolupracovat ve dvojici.

Jazykové cíle:	Žák vyhledá v cizojazyčném textu klíčové informace, které zapíše do myšlenkové mapy. Žák při popisu obrázku použije slovní zásobu vztahující se k tématu.
Obsahové cíle:	Žák charakterizuje život v době neolitu. Žák doloží na příkladech zásadní změny, které neolitická revoluce přinesla.
Typ lekce:	Práce s textem, tvorba myšlenkové mapy, výklad, procvičování.
Pomůcky a technické zázemí:	Kartičky na slovní zásobu, rozstříhané pexeso do dvojice, CD přehrávač, slovníky.

1. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, BRAINSTORMING (3 MIN.)

Žáci ve cvičení 1 vyberou ta slova či spojení, která si myslí, že se vztahují k době, která následovala po době ledové. Jedná se o jejich typy. Učitel ponechá žákům veškeré jejich domněnky, sdílí je s nimi, ale neopravuje. Žáci se na konci lekce k první části vrátí a budou moci porovnat své znalosti, domněnky se svými původními nápady.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, POPIS OBRÁZKU (4 MIN.)

Žáci popisují obrázky ve dvojicích, stále pracují s tím, co znají, co vidí. Mohou používat angličtinu i češtinu. Při zvolení anglického jazyka by měli žáci užívat vazbu *There is, there are*. Učitel může inspirovat žáky příklady vět. *There is a cottage behind the men.*

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, DISKUSE (5 MIN.)

Žáci ve dvojici vyjádří svůj názor, jak si myslí, že se život proměnil. Obrázky z předchozího cvičení, slovíčka jim mohou napomoci. Po prodiskutování učitel vyzve žáky ke sdělení, nápady může zapsat na flip.

4. SLOVNÍ ZÁSoba (8 MIN.)

Učitel před samotnou prací s textem pracuje se slovní zásobou. Vysloví slovíčko, žáci ho zopakují, učitel může předvést význam slova, ukázat obrázek, nebo přeložit. Připevňuje slovíčka na tabuli a vždy po seznámení se s novým slovíčkem se vrátí k přecházejícím. Když se žáky probere všechna vybraná slovíčka, zavřou žáci oči a dvě slovíčka schová. Žáci poté hádají, která slovíčka zmizela, a uvádí obě podoby – českou i anglickou. (příloha 1) Následně rozdává učitel žákům do dvojic kartičky (obdoba pexeso), žáci hrají pexeso. Při otočení používají oba jazyky. Používají zároveň anglické obraty: *Jsi na řadě. Otoč.* (příloha 2)

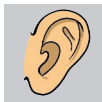
Slovní zásoba: **move, clay, straw, hut, wheat, barley, domesticate, fur, weapon, pottery, vessel, tool**

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, PRÁCE S TEXTEM, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, MYŠLENKOVÁ MAPA (15 MIN.)

Každý žák pracuje samostatně. Úkolem je přečíst si text a pokusit se z něj vybrat klíčové informace. Žákům učitel může poradit, aby se soustředili v každém odstavci na max. dvě informace. Ty si v textu podtrhnou. Když tuto část žáci splní, pracují ve dvojicích. Společně vytváří myšlenkovou mapu, vychází z podtrhaných informací. Učitel může žákům napomoci vytvořením hlavních podskupin. Žáci zapisují informace anglicky. Do myšlenkové mapy budou žáci ještě doplňovat informace z českého textu, některé informace se budou záměrně v jiné obměně opakovat.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, POSLECH (2 MIN.)

Žáci v pracovním sešitě vyberou zvířata, která měli lidé na svých farmách. Kontrola dle poslechu.

Farmers had some animals on their farms. At the beginning they had sheep. Later they started to care for cows, pigs, goats. They also had domesticated dogs. They domesticated hens in the Bronze Age because they collected eggs in the forest.

7. PERO DOPROSTŘED (8 MIN.)

Každý žák v ruce drží pero. Úkolem žáků je říct jednu informaci o neolitické revoluci. Jakmile větu řekne, položí tužku a promluvit nesmí, dokud nemají všichni žáci položená svá pera. Informace by se neměly opakovat. Žáci mohou užívat češtinu i angličtinu.

2. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, PRAVDA/LEŽ, POSLECH (5 MIN.)

Žáci si nejprve v učebnici přečtou věty a zapíšou, zda jsou pravdivé či nepravdivé. Ve dvojici porovnají. Poté následuje poslech ke kontrole.

Women cared for children, fire, food, houses, pottery.

People used stone, bone and wooden tools.

The Neolithic period came after the Ice Age.

There were places where there was no ice. The weather was better for their lives.

People had some hobbies – they made mugs, plates, jugs.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 6, PRÁCE S TEXTEM, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, MYŠLENKOVÁ MAPA (15 MIN.)

Žáci si přečtou text v učebnici a doplní svou myšlenkovou mapu v pracovním sešitě. Informace, které mají zapsané v angličtině, neopakují. Jakmile mají žáci dokončenou myšlenkovou mapu, střídají se ve dvojici se sousedem a sdělují si navzájem informace, které jim myšlenková mapa poskytuje, žáci se snaží formulovat poznatky ve větách. Jazyky mohou střídat – záleží na jazykové úrovni žáků.

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, PŘÍŘAZOVÁNÍ OBRÁZKŮ A VĚT (5 MIN.)

Žáci v pracovním sešitě přiřadí věty k obrázkům, porovnají se sousedem.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 7, KRESLENÍ NÁDOBY (7 MIN.)

Žáci nakreslí nádoby podle popisu v učebnici. Mohou nakreslit jen jednu, ale mohou jich nakreslit i více.

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 8, VÝROBA KAŠE, POSLECH (10 MIN.)

Žáci řadí obrázky v chronologickém pořadí a pomohou tak dětem (Lauře, Davidovi a Hugovi) uvařit kaši. Následuje poslech. Žáci kontrolují své řazení. Učitel nechá žáky zdramatizovat obrázkový příběh. Žáci volí jednoduché formulace pro svou dramatizaci.

At first we go to our fields. There is ripened wheat there. Take your sickle and cut some wheat. Bring the wheat home and find two stones. Powderize the wheat and suddenly you have flour. Go to a woman and ask her for a vessel. Now you need milk. Go to the field and catch a goat. Milk the goat. Go to the forest and find places where there are bees and pick honey from their beehive. Make a fire and put the milk and flour into the vessel. Cook it. After 10 minutes pour honey into it and then invite David, Laura and Hugo.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ (3 MIN.)

Učitel se vrátí se žáky k první aktivitě v učebnici a žáci porovnají své tipy z počátku hodiny. Následně proběhne sebehodnocení v pracovním sešitě. Žáci zabarví v tabulce sebehodnocení obdélník na každém řádku dle svého mínění.

Vedle tabulky sebehodnocení je polovina ciferníku. Žáci po každé lekci budou vybarvovat počet dílků dle lekce.

1 dílek 1. lekce, 2 dílky 2. lekce, ... Na konci učebnice (tj. po 12 lekcích) mají žáci zabarvenu celou polovinu ciferníku.

Jazykové cíle:	Žák při práci aktivně používá osvojenou slovní zásobu. Žák předává požadované informace v anglickém jazyce. Žák srovnává, užívá stupňování v anglickém jazyce.
Obsahové cíle:	Žák popíše pyramidu a sfingu, pojmenuje pyramidu. Žák uvede nejméně tři osobnosti ze starověkého Egypta včetně toho, čím se zapsaly do dějin této země. Žák podle obrázků popíše proces mumifikace.
Typ lekce:	Práce s textem, V-CH-D (popsáno v bodě 3).
Pomůcky a technické zázemí:	Obrázky ke slovní zásobě, CD přehrávač, slovníky.

1. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, PRÁCE S MAPOU (7 MIN.)

Žáci samostatně pracují s mapou a odpovídají na otázky. Odpovědi si poznamenají. Poté své odpovědi porovnají se sousedem, případně ve skupince. Učitel klade žákům otázky a oni mu odpovědi předávají v angličtině či v češtině.

2. SLOVNÍ ZÁSoba (7 MIN.)

Učitel prezentuje novou slovní zásobu. Učitel řekne nové slovíčko a ukáže ho na obrázku. Učitel slova zapisuje na tabuli včetně českého výrazu. Po prezentaci slovní zásoby se žáci vzájemně střídají v ukazování obrázků a ostatní uvádí anglické slovíčko. (příloha 1)

Slovní zásoba: **tomb, famous, bury, pharaoh, queen, chamber, guard**

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, V-CH-D (10 MIN.)

Do pracovního sešitu žáci doplní do prvního sloupce, co všechno vědí, nebo si myslí, že vědí o pyramidách, panovnících a pohřbívání v Egyptě. Nebo je možné zadat obecně téma Egypt. Zapisují své nápady v češtině. Učitel jejich nápady po cca 3 minutách zapisuje na tabuli (flip). Když jsou informace zapsány, vyplňují žáci druhý sloupec. Zapisují své otázky. Co by chtěli o daném tématu vědět. Otázky formulují česky. Opět je poté sdělují učiteli, který je zapíše. Sdílení otázek žáky obohacuje, zjistí tak, co ostatní spolužáci zajímá.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, POSLECH (7 MIN.)

Nejprve si žáci text přečtou a pokusí se slova z nabídky doplnit do textu. Následuje poslech- 2x. Žáci kontrolují doplněná slova, případně doplňují, co jim ještě chybí. Vše je zkontrolováno.

In ancient Egypt pyramids were built during the Old Kingdom (3000 BC). The pyramids were built as tombs for pharaohs. It took many years to build a pyramid – about 20 years – and there were about 20,000 workers. In Egypt there were a lot of pyramids. The oldest pyramid was built in Saqqara (about 16km away from Giza) and it was the pyramid of Djoser. Its architect was Imhotep. This pyramid is about 60 metres tall and it is a step pyramid. Later pyramids sloped. The most famous pyramids are in Giza, where the people buried their three pharaohs and the pharaohs' wives. The largest pyramid is the Great Pyramid (the Pyramid of Cheops). It is the largest stone building ever built and is the oldest pyramid there. It was 147 metres in height but today it is only 137 metres tall. The builders used two million stone blocks. The Pyramid of Chephren is the second largest pyramid in Giza. It's 136 metres in height. This pyramid looks taller than the Great Pyramid but it is only because of the landscape. The smallest pyramid, which is 66 metres tall, is the Pyramid of Menkaure. Small pyramids were for the queens and the pharaoh's other wives. Inside the pyramids there were chambers and the pharaoh's body was in a secret chamber in the middle of the pyramid.

- a) pyramids
- b) 20 – twenty
- c) 20,000 – twenty thousand
- d) architect
- e) 60 – sixty
- f) wives
- g) stone
- h) 66 – sixty-six
- i) chamber

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, PYRAMIDY – SDÍLENÍ (8 MIN.)

Žáci si text projdou ještě jednou a ve dvojici si připraví informace o jednotlivých pyramidách. Žáci vytvoří čtveřice a vzájemně popisují obrázek. Popisují česky i anglicky.

6. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, DISKUSE A PRÁCE S TEXTEM, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, PYRAMIDY A ZAJÍMAVOSTI, ZÁPIS DO TABULKY K-W-L (6 MIN.)

Učitel diskutuje se žáky. Ptá se, jak asi byly pyramidy postaveny, kdo je stavěl, zda je můžeme dnes ještě vidět, co je na nich zajímavé. Po přečtení textu v učebnici si žáci zapíší do tabulky V-CH-D v pracovním sešitě cca 10 informací, které se v hodině dozvěděli. Zapisují je ve větách, věty ale z textu neopisují. Mohou zapisovat oběma jazyky.

2.HODINA

1. SLOVNÍ ZÁSoba 2 (7 MIN.)

Stejným způsobem jako v předchozí hodině prezentuje učitel žákům novou slovní zásobu. Ve dvojicích si poté žáci vzájemně slova procvičují – ukazují obrázky a pojmenovávají.

Slovní zásoba: **rule, preserve, embalm, coffin, linen**

2. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, OSMISMĚRKA (4 MIN.)

V pracovním sešitě si žáci zopakují v osmisměrce slovní zásobu z minulé hodiny a z hodiny nové.

N	B	H	T	D	N	O	N	C	B
Z	L	P	R	O	E	I	E	H	U
L	X	A	H	M	M	R	E	A	R
H	U	D	B	A	U	B	U	M	Y
G	J	A	S	L	R	J	Q	B	G
I	L	T	E	U	H	A	W	E	G
M	N	I	F	F	O	C	O	R	W
L	I	N	E	N	Z	M	Y	H	A
Y	T	Y	G	R	O	X	A	N	R
P	R	E	S	E	R	V	E	F	Q

pohřbít – bury

balzamovat – embalm

plátno – linen

královna – queen

komora – chamber

slavný – famous

faraon – pharaoh

vládnout – rule

rakev – coffin

hlídat – guard

uchovat – preserve

hrobka – tomb

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, POSLECH (5 MIN.)

Žáci spojí věty podle toho, jak k sobě náleží, kontrola proběhne dle poslechu.

Near the pyramids we can find the Great Sphinx. A huge Sphinx statue guards the Chephren pyramid. It has a human head and a lion's body. The head of the Sphinx portrays the pharaoh's head. The story on the Dream Stella is written between the Sphinx's paws. Archaeologists say the Sphinx was painted, its body was red, its beard was blue and the hair yellow. The Sphinx had a beard and a nose. The Sphinx is 74 m long, 14m wide, 20 m tall. Its paws are 15 m long. It is said Napoleon's soldiers destroyed the Sphinx's nose.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 6, SDÍLENÍ INFORMACÍ, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, ZÁPIS POZNATKŮ (10 MIN.)

Každý žák obdrží od vyučujícího jméno osoby, o které si přečte a o níž si zapamatuje klíčové informace. Jakmile jsou žáci připraveni, pohybují se po třídě a získávají od spolužáků informace a sami je také předávají. Na základě představení osobnosti identifikují osobnost v pracovním sešitě a klíčové informace si zapíší. Informace předávají dle svých schopností – v angličtině či češtině, stejně tak i zapisují.

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 7, MUMIFIKACE (10 MIN.)

Žáci ve dvojici převypráví česky, jak vypadala mumifikace v Egyptě – vychází z obrázků. Poté přiřadí věty k obrázkům a pokusí se převyprávět proces mumifikace v angličtině.

1d) 2i) 3c) 4g) 5e) 6h) 7a) 8f) 9b)

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, K-W-L (7 MIN.)

Na závěr žáci dopíší dalších osm klíčových informací, které se dozvěděli v hodině. Porovnají je se svými otázkami. Pokud ještě nenalezli odpovědi na své otázky, můžou je vyhledat na internetu či v encyklopedii.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – TUTANCHAMON (3 MIN.)

Zbýde-li čas, v pracovním sešitě na základě popisu vybarví Tutanchamona. Může být zadáno jako domácí úkol.

8. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ (2 MIN.)

Žáci zhodnotí své poznatky, zaškrtnou odpovídajícího smajlíka.
Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák klade otázky a odpovídá na ně. Žák umí představit vybraného boha. Žák aktivně používá minulý čas při práci s textem. Žák uvede symboly bohů.
Obsahové cíle:	Žák vysvětlí polyteismus a jeho existenci doloží znalostmi o starověkém Řecku. Žák interpretuje děj Homérových eposů.
Typ lekce:	Vyhledávání informací, práce s textem.
Pomůcky a technické zázemí:	Kartičky s informacemi, CD přehrávač, slovníky.

1. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, BRAINSTORMING (5 MIN.)

Učitel se zeptá žáků, jaká jména bohů znají. V rámci krátkého brainstormingu zapisuje na tabuli všechna jména. Učitel nijak zápis nekomentuje. Žáci si v učebnici přečtou jména. Text pod jmény zakryjí. Jejich úkolem je vybrat ta jména, která označují řecké bohy. Až nyní si přečtou text a potvrdí si tak, zda byl jejich výběr správný. S učitelem projdou jména bohů na tabuli, podtrhnou či jinak označí ta jména, o kterých byla v textu zmínka.

2. SLOVNÍ ZÁSoba (7 MIN.)

Učitel žáky seznamuje s novou slovní zásobou. Slova vyslovuje, žáci opakují, k výslovnosti přidá pohyb – slovo předvádí. Na tabuli píše anglická slovíčka. Na tabuli může být i pomůcka pro žáky v podobě obrázků, případně česko-anglická podoba. Žáci si potom předvádí slova navzájem, hádají je. Slovní zásoba: **god, goddess, trident, thunderbolt, bow, dove, owl, lyre, spea, blind**

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, PRÁCE S TEXTEM, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, RODOKMEN (3 MIN.)

Žáci si přečtou text v učebnici. Zde může učitel poskytnout slovníky, aby si žáci dohledali nová slovíčka a porozuměli více textu. Žáci pracují ve dvojici, úkol – dokončení vět vypracují samostatně. Ve skupince po čtyřech si sdělí, co zapsali. Za domácí úkol vytvoří do pracovního sešitu rodokmen uvedené rodiny bohů.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, OBRÁZKY, SYMBOLY, POSLECH (15 MIN.)

Ve dvojici si žáci kladou otázky What's this?, odpovídají This is a... Zopakují si tak slovní zásobu. Názvy si pod obrázky dopíší. Následuje poslech. Úkolem žáků je přiřadit jednotlivý symbol ke jménu boha.

Zeus was the god of the sky. His symbol was a thunderbolt. It was a present from the Cyclopes. Poseidon had the trident. His sacred animals were the dolphin and the horse. He was Zeus' brother and lived under the sea. Hera's symbols were the diadem and her sacred animals were the cow and the peacock. Athena's tree was the olive tree and her symbol was the owl. The symbols of Dionysus were the flute, wine barrels, or grapes. Aphrodite's symbols were the seashell, the mirror and her sacred animal was the dove. Artemis was a goddess and her symbols were the bow and the pike. Apollo's symbols were the lyre, the laurel tree and his sacred animals were the wolf, the lizard and the raven. Hestia's symbol was fire and her sacred animal was the donkey. The dog was the sacred animal of Ares and the spear was his symbol. Demeter's symbols were corn and a torch.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2 A 3, ZJIŠŤOVÁNÍ INFORMACÍ, PRAVDA, LEŽ (10 MIN.)

Učitel nyní může zařadit práci v pracovním sešitě, která na předchozí aktivitu navazuje. Každý žák obdrží od učitele informaci na lístečku o vybraném bohu (příloha 1). Žáci chodí po třídě a vzájemně se ptají, kdo je bůh čeho... Who is the god of... Who is the goddess of... Žáci mají informace na svých lístečkách, odpovídají a ten, kdo se ptal, si zapisuje do tabulky v pracovním sešitě. Jakmile mají tabulku vyplněnou, rozhodují o pravdivosti tvrzení ve cvičení 3. Mohou napsat ještě další dvě svoje tvrzení a rozhodnout o jejich pravdivosti.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, POPIS BOHA (5 MIN.)

Na závěr si žáci vyberou jednoho boha a napíší, proč by chtěli být právě jím. Vymyslí si svého boha, pojmenují ho a napíší, co by měl mít na starost, jaké by měl symboly. Své zápisy sdílejí s ostatními spolužáky. Mohou pracovní sešity vystavit. Formulace by měli zvládnout zapsat v angličtině.

2. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, DICTOGLOSS, POSLECH (10 MIN.)

Žáci si zapisují na list papíru podle poslechu slova. Zapisují, co stihnou. Neměli by psát celé věty, jen slova. Po prvním poslechu si žáci ve dvojici prohlédnou zapsaná slova, vzájemně si doplní, má-li někdo něco navíc. Následuje druhý poslech. Doplní další informace. Po druhém poslechu opět ve dvojici porovnají doplněná slova a společně se pokusí rekonstruovat text, který slyšeli. Když mají texty ve dvojicích zapsané, mohou je porovnávat s jinou dvojicí. Na závěr zkontrolují s textem v učebnici.

I am the oldest famous Greek poet. Nobody knows what I looked like. I lived on an island. I sang myths and got money for it. I was popular in my life. I told of the many adventures of the hero Odysseus. I used the alphabet to write down two epic poems called Iliad and Odyssey. But some people say I did not write them. I wrote this poem in the 8th century BC.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, CVIČENÍ 6, PRÁCE S TEXTEM (20 MIN.)

Žáci si v učebnici přečtou o eposu Ilias. Následuje práce s textem, který je česko-anglický. Úkolem žáků je seřadit text chronologicky a přiřadit obrázky k textům. Poté učitel se žáky zkontroluje – může nadiktovat správné řazení, může text přečíst, případně mohou být texty rozvěšeny po třídě ve správném znění a žáci si své řazení zkontrolují. Obrázky, které jsou v učebnici uvedeny, jsou seřazeny chronologicky.

Řešení cvičení 6: a) j) g) c) b) l) e) h) f) d) i) k)

3. UČEBNICE, TIME FOR ACTION, ZVUKOVÁ SHOW (5 MIN.)

Žáci si ve skupinách vyberou jednu událost a k ní si připraví zvukovou show. Žáci mohou používat různé předměty. Ostatní hádají, o kterou část příběhu se jedná. Žáci mohou použít i zvuky či nějaká slova z textu.

4. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 5, PSANÍ (10 MIN.)

Žáci pracují s textem o Odysseovi. Jejich úkolem je sumarizovat své poznatky. Píší česky i anglicky. Učitel monitoruje, zda žáci pracují s klíčovými informacemi, žáci mohou pracovat ve dvojicích či trojicích.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 6, PĚTILÍSTEK (DOMÁCÍ ÚKOL)

Žáci doma vymyslí „pětílístek“, v další hodině ve dvojicích své pětílístky sdílí. Může být psán anglicky i česky.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Žáci na konci lekce zhodnotí, co se jim podařilo, co si zapamatovali. Poté vyplní tabulku v pracovním sešitě. Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák popíše anglicky, jak lidé žili – strava, jídlo, oděv, škola. Žák klade otázky a zaznamenává si odpovědi. Žák pojmenuje nejméně 10 sportů, tři budou ze starověkých olympijských her.
Obsahové cíle:	Žák porovná život řeckého občana se svým životem. Žák na příkladech popíše, jak lidé v Řecku žili. Žák srovná novodobé olympijské hry se starověkým olympijskými hrami.
Typ lekce:	Práce s textem, vyhledávání informací a jejich sdílení, aktivizace žáků – měření výkonů.
Pomůcky a technické zázemí:	Kartičky na slovíčka, slovníky, stopky, pásmo, CD přehrávač.

1.HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, VOLNÉ PSANÍ (7 MIN.)

Učitel vyzve žáky, aby do pracovního sešitu po dobu tří minut psali metodou volného psaní na téma: Žijeme ve 21. století, aneb co by asi překvapilo naše předky ve starověku.

Volné psaní dovoluje psát na papír vše, co žáky k určitému tématu právě napadá, aniž by své psaní podřizovali nějakým formálním (stylistickým či pravopisným) požadavkům. Je dobré žákům sdělit čas, po který budou psát. Učitel píše také. Pravidla volného psaní – 1. Piš po celou stanovenou dobu vše, co tě k tématu napadá. 2. Piš souvislý text, ne jen jednotlivá hesla nebo body. 3. Nevrať se k napsanému, neopravuj, nevylepšuj, co jsi napsal/a. 4. Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá, zapisuj i pomocné věty („Teď mne nic nenapadá...“), ale snaž se vrátit k tématu. 5. Nenech se ve svých nápadech brzdit pravopisem. Když žáci dopíší, sdílí své texty ve dvojicích, čtou si je navzájem. Doporučené texty mohou někteří žáci přečíst nahlas.

2. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, DOTAZNÍK (7 MIN.)

Učitel vyzve žáky k vytvoření čtyřčlenných skupin. Ve skupině si žáci kladou otázky a odpovědi zaznamenávají do svých pracovních sešitů. Když mají vše zodpovězeno, shrnou za svou skupinu poznatky o svém bydlení, stravování, oblékání a o škole. Svě poznatky předávají učiteli – napíší je na lístečky a připevní na určené místo – tabule/dveře. Během přestávek si je žáci mohou přečíst.

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, POSLECH (7 MIN.)

Žáci na základě poslechu vyberou správnou odpověď. Následuje poslech správných odpovědí.

Athens was the largest city in Greece. In 500 BC there was democracy in Athens. About 250,000 people lived there but not all the people were free. Between a quarter and a third of them were slaves. People could buy them at the market. Sparta had two kings. There was no democracy. Spartans liked battles. Fighting was the most important part of their lives. They prepared themselves for wars. Not only Athens had slaves. Slaves in Sparta were called helots. Rich people in Greece had about 50 slaves, they worked for them. People who did not go to work relaxed, exercised or walked in the morning. It was great to meet friends and have a chat with them. At midday they had a rest and the bath. There were public baths in Greece. Most homes did not have a bathroom. In the evening they listened to music, sang, played games - for example dice.

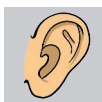
- There was democracy in c) Athens.
- How many slaves were there in Athens? b) between a quarter and a third of people were slaves.
- People could buy a) slaves at the market.
- Slaves were c) in Athens and Sparta.
- Fighting was very important for a) people in Sparta.
- Rich people had b) slaves.
- Greeks did not usually b) have a bathroom at home.
- People who did not go to work b) relaxed, walked, chatted, played games.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, SKLÁDANKOVÉ UČENÍ, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, ZÁPIS POZNATKŮ (20 MIN.)

Každý žák ve skupině obdrží číslo, podle čísel vytvoří nové skupiny. Jednotlivým skupinám učitel zadá texty, se kterými budou žáci pracovat. Texty jsou v učebnici a žáci pracují jen s texty, které jim jsou určeny. Jednotlivé skupiny dostávají tato zadání pro práci s textem:

1. skupina texty 1 a C 2. skupina texty 2 a D 3. skupina texty 3 a A 4. skupina texty 4 a B

Žáci si text čtou nejdříve jednotlivě. Zaměří se na tučně vytištěná slova a dopátrají se významu slov se slovníkem či vyvozováním. Připraví si pro ostatní ve skupině na kartičky tato slovíčka a naučí je v domovské skupině. Učitel skupiny obchází a pomáhá s výslovností. Poté texty pročítají znovu a vybírají podstatné informace. Ve skupině své poznatky prodiskutují, společně zapíší do pracovního sešitu do příslušné části. Stávají se tak experty na danou oblast. Věty neopisují, mělo by se jednat o výběr informací.

Následuje druhá část aktivity, žáci se vrací do svých původních skupin. Vzniknou tedy skupiny, kde má každý žák přečten jiný text. V nových skupinách se žáci vzájemně učí nová slovíčka. Jakou techniku zvolí, to je na samotných žácích. Mají-li slovíčka naučena, sdělují si navzájem, co četli, a doplňují si chybějící části v pracovním sešitě. Česká část doplňuje anglickou a naopak.

5. POROVNÁNÍ, DISKUSE (4 MIN.)

Učitel vyzve žáky k porovnání života v Řecku a života žáků v současnosti. Žáci sdělují svoje poznatky v češtině.

2. HODINA

1. DISKUSE (5 MIN.)

Učitel klade otázky, co je to olympiáda, kdy se koná, z jakého důvodu se koná, kdy ji můžeme sledovat, kdo se olympiády účastní. Žáci reagují ústně.

2. UČEBNICE, TIME FOR ACTION, OLYMPIÁDA VE TŘÍDĚ, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 5, VÝSLEDKY (10 MIN.)

Žáci vytvoří skupiny po 4 a plní úkoly dle zadání. Výsledky žáci zapisují do tabulky v pracovním sešitě. Když mají vše změřeno a zjištěno, vyhodnotí první místa. Zaznamenají závěr ze svých zjištění, sdělí ho vyučujícímu.

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, POSLECH A ODPOVĚDI NA OTÁZKY (7 MIN.)

Žáci na základě poslechu doplní odpovědi na otázky.

The Olympic Games began more than 2,700 years ago in Olympia. The first Olympic Games were in 776 BC, maybe before that. The Olympic Games were every four years. People from all over Greece came there to watch them. A lot of towns sent teams to be in the Greek Olympics. If some city states were in a war they stopped the war. Sportsmen were free men who spoke Greek. Slaves did not compete there. The winners of the games were heroes. They got olive branches, could marry rich women, had free food and their own statue. At the beginning there was only one sport – it was a short sprint. Later there were more sports. Some of them were the same sports we have nowadays. The games lasted for five days. About 50,000 people could sit in the stadium. Married women did not compete in the Olympic Games. Unmarried women had their own festival at Olympia. The Olympic Games were stopped in 393 AD.

Ve dvojici si žáci své odpovědi zkontrolují, sdílí odpovědi s vyučujícím. Mohou své poslechy vyhodnotit.

1. The first Olympic games were held more than 2,700 years ago.
2. The Olympic games were held every four years.
3. Teams (People) from Greece competed at the Olympic Games.
4. No, they weren't.
5. A short sprint was the first sport there.
6. The Olympic Games lasted for five days.
7. The Olympic Games were stopped in 393 AD.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, SPORTY (8 MIN.)

Žáci ve dvojici říkají, jaké sporty v angličtině znají. Nemohou-li si vzpomenout, řeknou sport česky. V učebnici ve dvojici doplňují písmena tak, aby jim vznikly názvy sportů. Zná-li další, mohou je doplnit. Učitel se ptá, zda takové sporty mohli absolvovat sportovci ve starověkém Řecku. Jaké sporty by navrhovali. Proč některé sporty mohli muži absolvovat a některé ne? Svě odpovědi zdůvodní.

running, swimming, jumping, basketball, baseball, floorball, football, hockey, rollerblading, skating, skiing, volleyball, tennis, dancing, cycling, squash, snowboarding, badminton, skittles, canoeing, diving, fishing, street hockey, karate, athletics

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, SPORTY (10 MIN.)

Žáci si v učebnici prohlédnou obrázky a pokusí se přiřadit název sportu k obrázku. Ve dvojicích svá řešení porovnají. Učitel předvádí a žáci říkají, o jaký sport se jedná. Zkontrolují svá řešení. Učitel vyvolá žáka, ten si vybere sport, předvede ho a žáci hádají, odpovědi sdělují. Žáci popisují česky vybraný sport a opět spolužáci hádají. Následně přiřadí popis sportu k obrázku.

6. SDÍLENÍ NÁZORŮ (5 MIN.)

Každý žák zformuluje svůj postoj k olympijským hrám. Zda by se jich ve starověku chtěl zúčastnit, proč ano/ne, co vidí pozitivního na olympiádě, co případně negativního.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Žáci provedou na konci lekce v pracovním sešitě sebehodnocení. Učitel se ptá na výsledky. Žáci zvedají ruce podle toho, jak se vyhodnotili. Palec nahoru, palec vodorovně, palec dolů.

Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák na základě poslechu doplní informace, seřadí text. Žák používá novou slovní zásobu při práci s textem a formulaci vlastních vět. Žák naslouchá a reaguje na anglické otázky. Žák zapíše odpovědi na základě poslechu.
Obsahové cíle:	Žák popíše život Alexandra Velikého. Žák na příkladech doloží význam Alexandra Velikého pro život lidí ve starověku. Žák charakterizuje Alexandra Velikého.
Typ lekce:	Práce s textem – předvídání, vyvozování, vyhledávání informací.
Pomůcky a technické zázemí:	Barevné papíry (od každé barvy 4 ks), slovníky, zamotané provázky, obrázky a slova v obálce, nastříhané věty – kartičky, 2 plácačky na mouchy, CD přehrávač.

1. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, EVOKACE – SEN (4 MIN.)

Učitel se na začátku hodiny česky zeptá, zda mají žáci sny, zda jsou sny jen to, co se nám v noci zdá či zda můžeme brát jako sen i něco jiného. Žáci se pokusí formulovat, o čem sní oni. V pracovním sešitě zapíší své sny do bublin. Když mají hotovo, promyslí, o čem by mohli snít, kdyby byli panovníkem ve starověku. Zapíší své nápady, podělí se o ně se sousedem. Žáci zapisují věty česky. Případně mohou zkusit formulaci I would like to...

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, POSLECH – BÁSEŇ (10 MIN.)

Žáci seřadí jednotlivé verše sloky, následně poslouchají nahrávku a kontrolují správnost řazení.

He was born in Macedonia

Not far from Persia

His father was Phillip of Macedon

And somebody killed him in Greece, not at home.

Alexander was Phillip's son and wanted to fight

He was famous when he was 20

He wanted to get to other countries

He got to Greece, Egypt or even far

He was like a STAR

Everywhere he built a town

All the people had to kneel down

A lot of water in the rivers

He crossed the Hydaspes, Euphrates, Tigris and the Indus

He never left his home without his horse

As soon as it died

Alexander cried and cried

At the age of thirty-two he was ill and sad

He never saw India again that was the end

Když mají seřazeno a zkontrolováno, odpoví ve dvojicích na otázky. Odpovědi naleznou v textu básně. Mohou podtrhávat, vypisovat. Ve čtveřicích si ověří své odpovědi.

3. SLOVNÍ ZÁSoba – FLY SWATTERS (8 MIN.)

Učitel uvádí slovíčka, žáci je opakuji. Učitel na tabuli zapisuje do oválů slovíčka česky a do jiného anglicky. Když jsou všechna slovíčka zapsána, vyzve k tabuli dva žáky. Každý žák dostane do ruky plácačku na mouchy. Úkolem je zaplácnout slovo, které je určeno. Žáci stojí k tabuli tak, aby viděli do třídy. Můžeme aktivitu různě upravovat – žáci plácnou jen slova, která jsou vyřčena v daném jazyce, plácnou slovo, které je překladem k danému slovu... Slova zadávají žáci i učitel. Učitel upozorní na bezpečné chování u tabule.

Slovní zásoba: **kingdom, army, weapon, invite, tame, murder, knot, succesfull, found, search, noble, invade, proud**

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, ČTENÍ S OTÁZKAMI A TIME FOR ACTION (15 MIN.)

Žáci již vědí, o kom se budou v průběhu lekce učit. Každý žák si vezme list papíru, tím bude zakrývat text, který je v učebnici. Žák má odhalen text jen po otázku a volné řádky na psaní. Žák si přečte pro sebe text a pokusí se odpovědět na otázku. Když žáci odpověď zapíší, sdělí ji svému sousedovi. Učitel vždy vyvolá několik žáků. Žáci mohou své předpovědi zapisovat česky. Poté žáci pokračují v četbě dál. Zjišťují, jak se jim podařilo odhadnout, co se dále stalo.

Práce s textem bude přerušena aktivitou **time for action**.

Učitel dá do čtveřice (žáci se k sobě natočí v lavicích) zamotaný provaz, na kterém je několik na sobě navázaných uzlů. Žáci mají za úkol provaz rozmotat, nějak problém vyřešit. Po jedné minutě učitel aktivitu zastaví. Zeptá se, komu se podařilo uzel rozmotat. Následně se zeptá žáků, jak problém s uzlem asi vyřešil Alexandr?

Žáci pokračují v četbě textu dále stejným způsobem.

Další možností je hra, ale zabere více času. Hráči se postaví do kolečka, čelem k sobě. Zavřou oči, na daný povel dají levou ruku dovnitř kruhu a snaží se někoho chytout za ruku. Až jsou všichni chycení, udělají totéž s pravou rukou. Poté otevřou oči a zjistí, že jsou beznadějně zapletení. Druhá fáze hry spočívá v rozpletení tohoto lidského uzlu, aniž by se ruce rozpojily. Je možné se libovolně otáčet, skákat, přenášet hráče z jednoho konce uzlu na druhý, cokoliv, jen ne rozpojit ruce. Výsledkem může být buď původní kolečko, i když v trochu jiném pořadí, nebo (častěji) několik oddělených kroužků.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, SHRNOVÁNÍ (5 MIN.)

Učitel žákům česky vypráví o životě Alexandra Velikého (příloha 1). Žáci shrnují pro sebe informace do pracovního sešitu. Učitel dělá pauzu přibližně po 5 větách.

6. REFLEXE (3 MIN.)

Učitel rozdá žákům barevné papíry (má připravené vždy 4 ks od jedné barvy) Každý žák napíše na kartičku větu o Alexandru Velikém – v angličtině. Tyto karty budou připevněny na tabuli.

Za úkol může učitel dát žákům cvičení 3, 4 v pracovním sešitě.

2. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, ODHADY (8 MIN.)

Žáci si otevřou učebnici a hádají, co mohou znamenat uvedená čísla. Ve dvojici porovnají, následuje poslech. Ověří si své předpovědi, doplní informace. Odpovědi mohou zapisovat česky.

Alexander was 32 years old when he died in Babylon. He died because of fever. But he had a lot of plans for battles. During his journeys from Macedonia to India he went over 32,000 kilometres. And it took about 11 years. It was a very long journey. Alexander the Great won all the battles. When Alexander went to Persia his army was smaller than the Persian army. He had about 40,000 soldiers, but they won. You know Alexander got to India. There he and his army fought against Indian soldiers who rode elephants. There were about 200 elephants and it was not easy to fight against them. During his journeys he founded towns. Many towns were named Alexandria. He founded around 20 towns. The most famous Alexandria is in Egypt.

32 věk Alexandra, když zemřel

32,000 vzdálenost v kilometrech, kterou překonali za dobu svého putování

40,000 přibližný počet vojáků, se kterými napadl Alexandr Veliký Persii

11 tolik let putoval Alexandr Veliký po světě

20 počet měst, která Alexandr Veliký založil

200 počet slonů, které měli Indové v bitvě proti Alexandrovi

2. DOPLŇUJÍCÍ CVIČENÍ, INDICIE – VETŘELEC (10 MIN.)

Učitel vyzve žáky, aby si vzali své kartičky z minulé hodiny (viz 6. Reflexe). Podle barev vytvoří skupinky. Každá skupina si přečte informace na kartičkách a pokusí se vymyslet další 4 informace. Mezitím učitel rozdává obálky. Žáci z obálek vyndají kartičky se slovy (příloha 2). Žáci mají za úkol odhalit „vetřelce“, tj. slovo, které mezi ostatní nepatří. Svůj závěr zdůvodní. Řešení je více. Skupiny sdělují své závěry.

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, ZATRHNI A ŘEKNI SVŮJ NÁZOR (5 MIN.)

Žáci zůstanou ve skupinách. Každý si přečte tvrzení v učebnici, označí ta, která vnímá jako pozitivní ve vztahu k postavě Alexandra Velikého. Ve skupinách o nich hovoří. Poté se vrátí na svá místa.

4. UČEBNICE, TIME FOR ACTION (5 MIN.)

Žáci se pokusí vyřešit problém, kterému čelil i Alexandr Veliký. Po uplynutí času si vzájemně ukážou své návrhy a poté učitel ukáže, jak to provedl Alexandr. (příloha 4)

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, ALEXANDRIA – OTÁZKY A ODPOVĚDI (10 MIN.)

Každý žák obdrží lístek, na kterém je otázka nebo odpověď (příloha 3). Žáci sedí v lavici, někdo z nich zvolá svou otázku, ostatní hledají na svých lístcích odpověď. Kdo ji má, odpoví. Žáci si zapíší některé poznatky do učebnice. (Věty jsou promíchány anglicky, česky – učitel může dát slabším žákům české věty.)

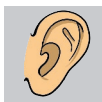
6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 5, REFLEXE – ŽIVOTABÁSEŇ (7 MIN.)

Učitel motivuje žáky - už vědí mnoho o Alexandru Velikém, mohli by o něm zkusit vytvořit báseň. Začátky vět dokončují. Podle schopností mohou dopisovat jen slova, případně mohou psát celé věty. Mohou psát anglicky, česky. Ve dvojicích si básně přečtou, zdařilé mohou zveřejnit opisem na tabuli.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Žáci na konci celé lekce zhodnotí své poznatky i dovednosti a označí si v tabulce v pracovním sešitě, jak by se ohodnotili. Učiteli následně gesty ukazují, jak se jim dařilo.

Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák užívá minulý čas prostý, nejméně v pěti větách vyjádří, co se odehrálo. Žák kategorizuje informace za použití nové slovní zásoby. Žák používá při popisu obrázku vazbu <i>there is, there are</i> .
Obsahové cíle:	Žák diskutuje o životě gladiátorů a Spartakovi. Žák vyhledá klíčové informace a vybere vhodný titulěk. Žák interpretuje myšlenkovou mapu.
Typ lekce:	Práce s textem, poslech – doplňování informací, práce ve dvojicích a čtveřicích, myšlenková mapa.
Pomůcky a technické zázemí:	Slovníky, CD přehrávač, kartičky na aktivitu Tornádo, připojení k internetu, čisté papíry.

1. HODINA

1. FILMOVÁ UKÁZKA – MOTIVACE (5 MIN.)

Učitel si připraví video na téma gladiátoři a pustí ho žákům na začátku hodiny. Žáci zkusí rozhodnout, zda jsou tvrzení ve cvičení 1 pravdivá. Učitel se žáků ptá anglicky nebo česky, například: Koho viděli v ukázce? Kde se boj odehrával? Pokud o bojích, tématu něco žáci vědí, může jim učitel dát prostor. Kolik diváků se v daném místě vyskytovalo? Co měli na sobě diváci, bojovníci?

2. SLOVNÍ ZÁSoba – TORNÁDO (10 MIN.)

Učitel žákům prezentuje novou slovní zásobu. Slovíčka nejprve vysloví, poté je opakují žáci, následně je ukáže na tabuli napsaná. Když je všechna slovní zásoba probrána, dostane každý žák lísteček. Na lístku je slovíčko - česky či anglicky. Žáci mají za úkol najít k sobě dvojici, tj. buď české, nebo anglické slovíčko. Když se najdou, jdou k učiteli ve dvojici a slovíčko představí - přečtou anglickou verzi. Po zkontrolování se vrátí do prostoru třídy, tam odchází postupně všechny dvojice. Jakmile jsou všechny dvojice ve vymezeném prostoru, učitel je vyzve k výkřiku: „Tornado!“ Když děti zvolají Tornado, vyhazují zároveň do vzduchu slovíčka. Na zemi si pak vezmou jiný lísteček a hledají si k sobě spolužáka - vytvoří novou dvojici. Aktivita se opakuje šestkrát, sedmkrát. Je možné ji proměnit. Když si žáci najdou dvojici, stoupnou si do kruhu a představují svoje slovíčka všem.

Slovní zásoba: **armoury, celebration, entertainment, expensive, fame, fight, funeral, gladiator, Christianity, injured, slave, spectator**

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, ODHADOVÁNÍ SPRÁVNÝCH ODPOVĚDÍ (5 MIN.)

Žáci čtou jednotlivá tvrzení a odhadují, zda je tvrzení pravdivé či nepravdivé. Odpovědi se mohou lišit, jedná se o předvídání, žáci obsah učiva ještě neznají. Pokud si myslí, že je tvrzení nepravdivé, napíše správnou odpověď. Odpovědi si kontrolují ve dvojicích.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, ČTENÍ TEXTU, TITULKY (10 MIN.)

Žáci čtou samostatně text a jejich úkolem je doplnit nadpisy k jednotlivým odstavcům. Vybírají z nabídky. V průběhu četby, psaní titulků, podtrhávají v textu části, které je vedly k volbě titulku. Ve dvojicích porovnají svá řešení. Žáci mohou použít slovníky v případě nutnosti. Na závěr sdělují učiteli svá řešení a doloží, co je vedlo právě k výběru jimi uvedeného titulku.

Řešení: A tak to začalo // Součást pohřebních slavností // Boje kde se dá // Zločinec, otrok či válečný zajatec // I gladiátoři se učili // Pomoc v nesnázích // Křesťanství zápasům nepřeje

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, POSLECH (10 MIN.)

Žáci poslouchají nahrávku a jejich úkolem je doplnit do tabulky jednotlivé aktivity, které se děly během dne v Koloseu, v aréně. Využívají nabídky, která je uvedena nad tabulkou. Učitel čte výsledky po poslechu, žáci si kontrolují. Na závěr česky popíší, jak vypadal den v aréně, vycházejí z tabulky.

A day before the fights, gladiators had a public party. Fans went to see the gladiators. At the party they had great food. The animals did not eat anything for days, they were hungry. In the morning spectators came to the arena. They had nice clothes. The daily timetable was the same. At the beginning the spectators could see the great parade – musicians and dancers came. Musicians played musical instruments, men had statues of gods in their hands, there were also the people who prepared the gladiator fights, then came the gladiators and at the end fighters on white horses. After this parade there were animal fights. Spectators were in their seats, in the arena there were two animals (These could be tigers, bears, bulls, lions, elephants...). One of the animals had to die. There was a hunter too and he hunted and killed the animals. At midday criminals were killed. It was like a theatre. In the afternoon the arena was full of blood. The gladiators started to fight. They had different weapons, different techniques of fighting. During breaks there was a great programme: dancing, music, shows of actors, boxing and

wrestling. The fights were all the afternoon. To be sure the spectators were happy, they got prizes. Servants threw them balls. Inside the wooden ball there was a present. Around the Colosseum people could buy drinks and food.

Řešení:

One day before – meeting with gladiators, public party, no food for animals

In the morning – hunting animals, fighting with animals, a great parade

At midday – killing criminals

In the afternoon – gladiator fights, different weapons, different techniques

During the break – balls with prizes, presents for the spectators, shows of actors, dancing

6. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, TŘEMI SLOVY, NÁVRAT K PŘEDPOVĚDÍM (5 MIN.)

Každý žák si připraví (ústně – může sdělovat v angličtině i češtině), jaké tři nové informace se dnes dozvěděl.

Ve skupinách po čtyřech si vzájemně svá poznání sdělují.

Na závěr se učitel vrátí s žáky ke cvičení číslo 1 v učebnici, nyní žáci označí v posledním sloupci, zda jsou tvrzení pravdivá. Poznatky z hodiny by měly žáky přivést ke správnému řešení. Učitel se může zeptat, kolika žákům se podařilo mít všechny předpovědi správně...

2. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, SUNSHINE OUTLINE (7 MIN.)

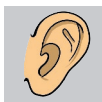
Žáci na začátku hodiny pracují ve dvojicích. Navazují na znalosti z předchozí hodiny, mají za úkol dopsat do paprsků, kolem paprsků informace tak, aby odpovídali na jednotlivé startéry (what, when, why...). Mohou psát česky i anglicky, píšou o gladiátorech. Odpovědi mohou být v heslech, žáci by měli zaznamenat vše, co se jim k dané otázce vybaví. K této aktivitě mohou využít i své učebnice. Na závěr své zápisy porovnají s jinou dvojicí, zápisy si čtou nahlas, nedávají své pracovní sešity k přečtení. Mohou si symbolem + označit ty zápisy, které mají shodné.

2. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, PLAKÁT (8 MIN.)

Žáci mají vytvořit plakát dle zadání, jak by mohla vypadat upoutávka na konání se gladiátorských zápasů. Po dokončení plakátu se žáci pohybují po třídě, pracovní sešit mají v ruce a vždy na signál vytvoří dvojice a popisují si vzájemně své plakáty. Žáci by se měli potkat s nejméně se dvěma žáky. Na závěr mohou doporučit plakát, který je nejvíc zaujal. Plakát mohou žáci tvořit v češtině. Jsou-li již zdatní, mohou ho vytvořit v angličtině a zároveň ho v angličtině prezentovat.

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, POSLECH KOLOSEUM (10 MIN.)

Na základě poslechu žáci doplní k šipkám informace, vybírají je z nabídky. Společně s učitelem zkontrolují a popíší Koloseum anglicky, užívají vazbu there is, there are.

They started to build the Colosseum in the year 70AD. It was finished in the year 80AD. They built it in the middle of the city. There were seats for 50,000 spectators. The arena was oval-shaped and on the floor there was sand, under the sand there were wooden boards. Under the floor they built underground tunnels. They put things for shows there, but there were also rooms for gladiators, cells for prisoners and cages with animals. To go up they used lifts. In the arena there were pools, trees, buildings. The seats and columns were made of marble. When the weather was hot they used cloth against the Sun. The emperor had his own entrance and box. There were 76 entrances and that is why it was possible to leave the Colosseum in a few minutes. The senators sat in the first rows. Poorer people sat higher. Women and slaves sat the highest. When the Colosseum was finished, they had a 100-day festival there. Gladiators fought and hunted animals, about 9,000 animals were killed.

4. TIME FOR ACTION (5 MIN.)

Učitel rozdá žákům listy papíru, oni namalují či napíší, jakou odměnu by dali v roli císaře divákům. Když obrázek dokončí, papír zmuchlají. Učitel dá pokyn k házení po třídě. Aktivitu zastaví a každý žák si vezme kouli, rozbálí ji a sdělí svému sousedovi, co dostal, jak se mu takový dárek líbí, co by s ním dělal. Toto mohou říkat žáci česky.

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, OTROCI (5 MIN.)

Žáci si v učebnici přečtou text o otrocích a vyberou si nejméně tři informace, které následně sdělí svému sousedovi. Učitel uvede nejznámějšího otroka, který uprchl a postavil se proti Římu. Učitel může žáky motivovat obrázkem, videem.

6. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, MYŠLENKOVÁ MAPA – SPARTAKUS, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, ŽIVOTOPIS (10 MIN.)

Na základě myšlenkové mapy žáci promýšlí, co by mohli říct o Spartakovi. Ve dvojici formulují věty v angličtině o Spartakovi. Učiteli sdělují, co se dozvěděli, učitel česky nebo anglicky doplní další informace (max. 5 nových informací). V pracovním sešitě žáci napíší anglicky/česky informace o životě Spartaka – krátký životopis.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Žáci vyhodnotí svou práci v hodině, označí v tabulce, jak se jim dařilo, co všechno ovládají z daného učiva.

Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák pojmenuje anglicky vrstvy obyvatelstva. Žák používá přídavná jména – posuzuje život ve středověku a současnosti. Žák používá novou slovní zásobu v průběhu čtení a následně psaní.
Obsahové cíle:	Žák na příkladech doloží znaky života na venkově a života ve městě ve středověku. Žák načrtne obrázek středověkého města a popíše ho. Žák kategorizuje jednotlivé vrstvy obyvatelstva. Žák srovná současný a středověký život na vesnici či ve městě. Žák dokáže shrnout text a klást otázky k přečtenému.
Typ lekce:	Práce s textem, párové čtení, Vennův diagram, T-graf.
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, centimetr či pravítko, sadu obrázků - slovní zásoba, obrázky a slovíčka – obálka do dvojice.

1. HODINA

1. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, DOTAZNÍK (10 MIN.)

Žáci si otevrou učebnici a učitel nejprve nechá žáky přečíst příběh o dětech, které se ocitly ve středověku. Žáci tudíž již znají téma lekce. Žáci se zamyslí nad tím, jak dnes žijí oni, přečtou si otázky v učebnici, v myslí na ně odpovídají. Mohou odpovídat česky i anglicky. Poté vytvoří žáci dvojice, náhodně či dle losu. Ve dvojicích si kladou otázky a odpovědi spolužáka zaznamenají. Jakmile mají hotovo, mohou si najít jiného spolužáka, kterému otázky kladou ještě jednou. I jeho odpovědi si zaznamenají. Učitel se poté námatkově ptá na odpovědi spolužáků, zjišťuje tak, co se dozvěděli o spolužákově životě ve městě nebo na vesnici.

2. SLOVNÍ ZÁSoba (7 MIN.)

Učitel ukazuje žákům obrázky a slovíčka (příloha 1), pojmenovává je. Žáci slova opakují. Učitel každou kartičku umístí na tabuli. Vždy po dvou slovíčkách se vrací k těm, která už jsou na tabuli, připomíná slovíčko i výslovnost. Když jsou takto probrána všechna slovíčka, vyzve žáky k zavření očí, mezitím přemístí dvě kartičky. Žáci na pokyn očí otevrou a mají říct, které kartičky změnily místo. Když žáci poznávají změny bez problémů, může učitel měnit pozici tří i čtyř kartiček. Slovíček je v příloze více, některá slova žáci znají.

Slovní zásoba: townsman executioner beggar journeyman peasant priest prisoner merchant Jew soldier mess muddy privilege shed watermill

3. KDE JE NAJDEME - DĚLENÍ DO SKUPIN (3 MIN.)

Každá dvojice dostane do obálky obrázek a slovíčka (příloha 2). Žáci mají za úkol rozdělit slova do dvou či tří skupin podle vlastního klíče. (Určitě rozdělí na venkov, město a venkov/město). Žáci zdůvodní svá rozdělení. Řešení mohou být různá.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, POSLECH A PŘÍRAZOVÁNÍ (7 MIN.)

Žáci si prohlédnou obrázky. Nejprve přiřadí názvy osob k obrázkům. Poté poslouchají nahrávku a očísloují postavy v pořadí, v jakém o nich bylo mluveno na CD. Při druhém poslechu se pokusí zachytit alespoň jednu informaci o každé postavě a zapíšíou ji (česky).

Řešení – názvy postav: journeyman, beggar, peasant, Jew, executioner, prisoner, townsman, soldier, priest, merchant

A) I have to work on my master's. Every day I get up early and work and work. I have to do a lot of things and I do not get a lot of money.

B) Everyone meets me in a church. I pray with them there. We pray to God. I help them with their problems.

C) Everyday I am on the street and I do not have enough food. I ask for money or for food.

D) I work in the fields all the day. It is very hard work. In the end I have to give some of my harvest to my lord.

E) My life is nice. I live on the square, I have a house there. I can be a member of our council.

F) I work in the town or in the village. I can solve some problems in my town or village and I get money from people for my king.

G) I have to wear black clothes. I don't live in a town but I often go to town. I meet a lot of criminals. I chop their heads off with a special sword.

H) I wear a uniform and I have to do what my king wants. I fight in a lot of battles and I must be brave.

I) I travel all over the world. I get to many towns and buy and sell a lot of things – spices, salt, gold... I meet a lot of people.

J) *I steal a piece of bread but it is a very big criminal act. They use special things here to punish me. It hurts a lot.*
 K) *I live in a town but I have to stay in the part of town which is called the ghetto. I am a very good merchant and banker. I can't have my own land and so I work in other jobs.*

Poslech – řazení obrázků:

1 journeyman	4 peasant	7 soldier	10 Jew
2 priest	5 townsman	8 merchant	
3 beggar	6 executioner	9 prisoner	

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, PÁROVÉ ČTENÍ (10 MIN.)

Žáci pracují ve dvojici ve dvou rolích, navzájem se podporují a spolupracují. Text je rozdělen na odstavce. Žáci se domluví, kdo bude poprvé tazatel, kdo zpravodaj. Poté si oba text přečtou, přičemž zpravodaj shrne obsah přečteného textu /odstavce/ v několika větách, tazatel se doptává. Vzhledem k tomu, že kladení otázek je obtížnější, je možné nechat žáky tvořit otázky v češtině, ale spolužák může odpovídat anglicky. Při práci na dalším odstavci si role vymění. Takto se střídají, dokud nepřečtou celý text. Je dobré, pokud takto žáci ještě nepracovali, aby učitel modeloval, co se od žáků očekává, aby měli jasnou představu.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, T-GRAF (8 MIN.)

Do T-grafu žáci zaznamenají, co vše si zapamatovali o vesnici.

2. HODINA

1. TĚKEJ – ŠTRONZO – DVOJICE (5 MIN.)

Učitel vyzve žáky k přesunu do volného prostoru. Žáci chodí po třídě (je možné jim pustit hudbu), na signál vytvoří dvojice. Hovoří o otázkách, které učitel ukazuje (může je mít na A4 předepsané, nebo na interaktivní tabuli). Učitel ukáže vždy jednu otázku, žáci o ní ve dvojici cca minutu hovoří. Poté se žáci znovu dají do pohybu. Chodí po třídě, na signál vytvoří jiné dvojice, učitel ukáže další otázku. Takto se aktivita zopakuje. Otázky směřují na nějaké osobní zážitky, zkušenosti, nejsou znalostní.

Otázky: Co pro mě znamená město? Co se mi vybavuje, když se řekne město.

V jakém městě bych rád/a žil, které bych chtěl/a navštívit?

Jak si představuješ středověké město?

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, POSLECH – TOWN (5 MIN.)

Žáci poslouchají rozhovor Laury a muže, kterého potkala ve městě. Během poslechu doplňují do textu chybějící slova. Následuje kontrola doplněných slov. Učitel se žáků poté ptá, co zjistili o středověkém městě z tohoto rozhovoru. Mohou odpovídat česky i anglicky.

You know I was behind the church. Suddenly there was a man in front of me and he wanted to talk to me. He felt alone. So I asked him:

L: Can you tell me where I am?

M: You are in a town, don't you know it?

L: Yes, but it's a strange town. Why do you have town walls around it?

M: As you see the town walls are around the town to protect it and at night guards close the gates. Nobody can get into the town.

L: How did it happen that there is a town?

M: The king founded towns near trade roads and near rivers. Our town is near the trade way and we have a lot of interesting goods we like.

L: The king is the owner, hmm. Is it great to live here?

M: Sometimes. If you have money it is easier. But the biggest problem is the mess. People throw rubbish out of the windows directly to the streets, there are muddy roads, a lot of rats, mice. The dogs, cats and pigs run free in the streets. We also have a lot of illnesses, lice and fleas are everywhere. In the streets there are beggars, criminals, you should take care of yourself.

L: It's disgusting!!! YUCK! I thought that towns are cleaner.

M: Did you see any towns? This is the only town I ever saw in my life.

L: Yes, but... Look! Somebody is running there!

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, PÁROVÉ ČTENÍ (10 MIN.)

Žáci pracují stejně jako v předchozí hodině. Tato aktivita je náročná, je nutné ji trénovat. Žáci mohou pracovat v jiných dvojicích.

4. UČEBNICE, TIME FOR ACTION – MÍRY, PRIVILEGIA (5 MIN.)

Žáci pracují ve skupinách po třech, jejich úkolem je zjistit, kolik centimetrů přibližně měřil český loket, palec, stopa, dlaň. Žáci měří své končetiny, poté zprůměrují a řeknou výsledky.

Učitel sdělí opravdové míry a porovnají se svými zjištěními.

loket český – 59,3 cm
palec – 2,633 cm
stopa česká – 29,64 cm
dlaň – 7,968 cm

Druhou možností je, že žáci vymyslí vlastní privilegia pro své město. Poté tato práva sdělují třídě. Žáci mohou volit oba jazyky. Tuto aktivitu je třeba zařadit až po získání informací o privilegiích měst.

Je také možné rozdělit třídu na polovinu, jedna měří a druhá vymýšlí privilegia.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, 2, PRIVILEGIA + T-GRAF, PLÁNEK MĚSTA (7 MIN.)

Žáci si přečtou text o právech měst a do pracovního sešitu doplní T-graf o městě. Dále dle textu nakreslí plánec města. Své plány porovnají se sousedem.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, VENNŮV DIAGRAM (10 MIN.)

Nyní by měli být žáci schopni vybrat klíčové body týkající se středověkého města/středověké vesnice a měli by je porovnat se současným městem/současnou vesnicí. Do diagramu zapisují informace v bodech. Do levého obdélníka zapisují informace ke středověku, do pravého k současné době. To, co je shodné pro obě období, to žáci zapisují do místa, kde se oba čtverce prolínají.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, VLASTNÍ POSTOJ (3 MIN.)

Žáci na závěr zformulují vlastní postoj k životu ve středověku, doplní věty v pracovním sešitě.

8. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Učitel klade žákům otázky, které se vztahují k aktivitám a poznání v hodinách. Žáci na základě domluvených znaků, ukazují, jak se jim dařilo. Poté vyplní tabulku sebehodnocení v pracovním sešitě a zabarví sedm částí na ciferníku. Zabarování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák anglicky pojmenuje základní znaky gotické stavby. Žák anglicky popíše gotickou katedrálu. Žák podle poslechu ověří správnost řešení.
Obsahové cíle:	Žák porovná stavbu románskou se stavbou gotickou. Žák odhaduje pravdivost tvrzení. Žák tvoří a klade otázky k tématu. Žák ze získaných poznatků „postaví“ katedrálu.
Typ lekce:	Práce s textem, sdílení, kladení otázek, volné psaní.
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, obrázky z přílohy č.1, barevné papíry – velikost A5, nůžky, lepidlo, věty z přílohy č. 2, kartičky na kladení otázek – A5, „lepíky“.

1. HODINA

1. DĚLENÍ STAVEB – STAVBY SVĚTSKÉ A CÍRKEVNÍ (5 MIN.)

Každý žák dostane obrázek (učitel použije vlastní obrázky – na obrázcích je hrad/palác/měšťanský dům/kostel/katedrála/klášter) nebo slovíčka (příloha1). Žáci si obrázky/texty prohlédnou a umístí je na tabuli, kde jsou připravené dva sloupce. Žáci umísťují obrázky do 2 skupin podle vlastního klíče. Žákům se jistě podaří stavby rozdělit dle klíče, který jim učitel neprozradí, na stavby světské a církevní. Poté učitel vybere obrázek katedrály a položí žákům otázku, zda už nějakou viděli, čím se liší od ostatních staveb – podle nich.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, POROVNÁNÍ STAVEB, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1 (5 MIN.)

Ve dvojici si žáci prohlédnou obrázky v učebnici ve cvičení 1 (románská a gotická stavba), prodiskutují shody a rozdíly mezi stavbami a zapíší vše do pracovního sešitu. Když mají zapsáno, své nápady prezentují a učitel je zapisuje na tabuli.

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, POPIS STAVEB (2 MIN.)

Žáci popisují učiteli stavby – užívají slovní zásobu, kterou ovládají, případně mluví česky.

4. SLOVNÍ ZÁSoba (6 MIN.)

Učitel prezentuje novou slovní zásobu - řekne slovíčko, žáci ho zopakují, pak si ho každý žák řekne v duchu hlasem učitele, následně hlasem svým. Potom slovíčko zašeptá, řekne nahlas a zakřičí. Učitel může gesty naznačovat, jak si se slovem „pohrávat“. Poté ukáže na obrázek katedrály (určité místo) na tabuli a slovo přeloží. Zároveň ho i vysvětlí, neboť se jedná o odborné názvy a žáci nemusí ani v češtině vědět, co slovo znamená. Takto projde se žáky novou slovní zásobu. Na závěr zopakují všechna slovíčka.

Slovní zásoba: **pinnacle, sculptor, tower, rose window, arcade, niche, statue, vaulted ceiling, pillar, pointed arch, stained glass, stonemason**

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, POPIS KATEDRÁLY (5 MIN.)

Žáci si vzájemně popisují části katedrály. Poté se ptají, kde je některá část – What is this? It's... Na závěr umístí k jednotlivým částem názvy v češtině i angličtině. Když mají hotovo, porovnají svá řešení se sousedem nebo s obrázkem na tabuli, kde má učitel již názvy připravené a umístěné na katedrálu.

6. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, POSLECH - TVRZENÍ ANO – NE (6 MIN.)

Žáci si přečtou tvrzení a odhadují, zda jsou pravdivá či nepravdivá. Svě předpoklady označí. V průběhu poslechu správná řešení zakroužkují. S učitelem řešení zkontrolují. Učitel se pak česky zeptá, co se dozvěděli o katedrálách.

Churches were small in Medieval Europe and people did not have seats there. They were outside the churches during the Mass. Medieval people believed in God and prayed to God.

Architects were better and used new techniques. We can see a lot of big medieval churches in Europe, we call them cathedrals. People went to cathedrals to pray, to listen to their lords, priests and kings. Cathedrals were like books – pictures, paintings and statues inside the cathedrals told the stories of the Bible. A lot of cathedrals are more than 50 metres high. Their towers are sometimes higher than 100 metres.

Řešení: People prayed to God. yes/ no

We can find cathedrals only in southern Europe. yes/ no

People went to cathedrals only because of the Mass. yes/ no

Cathedrals were nice - a lot of pictures, paintings and statues were there. yes/ no

Churches were small in Medieval Europe and people did not have seats there. yes/ no

Cathedrals are not high, it was difficult to build them. Their height is about 40 metres. yes/ no

7. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, POŠTA – KLADENÍ OTÁZEK (8 MIN.)

Učitel žákům před samotnou četbou sdělí, že budou po četbě psát otázky k textu. Každý žák si přečte text v učebnici a na papír, na který si namaluje vlastní značku (jednoduchou), zformuluje jednu otázku k textu. Bude-li nyní v angličtině, další by měla být buď opět v angličtině, nebo v češtině. Případně opačně. Neměli by dvakrát napsat českou otázku. Odpověď by měla být v textu dohledatelná. Když mají žáci otázky napsané, učitel je vybere do košíku (jakási schránka) a rozešle jinam. Příjemci si lístky otevrou a odpoví na otázku. Následně vymyslí otázku další, učitel opět vybere a předá dopis někomu dalšímu. Ten odpoví a pak už učitel doručí obálky pisatelům (podle jejich symbolů). Ti si odpovědi přečtou, vyhodnotí, zda jsou odpovědi správné. Mohou je zveřejnit nebo je mohou umístit na nástěnku, ke které se všichni žáci odeberou a zjistí, jak se jim dařilo.

8. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, STAVBA KATEDRÁLY ZE ZNALOSTÍ (8 MIN.)

Žáci doplní do každého kamene informaci, kterou si o katedrále a jejích částech zapamatovali.

2. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, VOLNÉ PSANÍ (3 MIN.)

Učitel položí žákům otázku. Co by potřebovali pro to, aby vůbec mohli postavit katedrálu. Jaké dovednosti, jaké řemeslníky a odborníky by potřebovali? Metodou volného psaní (instrukce k volnému psaní jsou v lekci 4) zaznamenávají své myšlenky. Dobrovolníci své záznamy přečtou spolužákům.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 6, OTÁZKY A ODPOVĚDI – CHRÁM SV. VÍTA (7 MIN.)

Žáci odpovídají na otázky v zadání. Své odpovědi sdělují před celou třídou. Následně dá učitel každému žákovi dva „lepíky“. Na jeden žáci zformulují, co o chrámu sv. Víta vědí – jednu, dvě informace, a na druhý lístek zformulují otázku vztahující se k tématu. Žáci své odpovědi a otázky umístí na dveře, aby se k nim mohli ještě v průběhu hodiny vrátit.

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, ZÁZNAMY PO TŘÍDĚ (6 MIN.)

Učitel na začátku hodiny rozmístí po třídě věty o chrámu sv. Víta (příloha 2). Nakopíruje je dvakrát, žáci se poté neshromažďují u jednoho textu. Žáci chodí po třídě a zapisují si do pracovního sešitu informace o chrámu, které je zaujmou. Nejméně však 7.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 7, PŘIŘAZOVÁNÍ A POSLECH (7 MIN.)

Žáci přiřadí správné odpovědi k otázkám, které kladou Laura s Hugem. Když sestaví rozhovor, učitel pustí nahrávku a žáci kontrolují své závěry a označují si symbolem V správně přiřazené odpovědi.

How many towers did they build? They built the Gothic cathedral with three towers. But they did not finish the cathedral.

Why did they stop working on the cathedral in Medieval Ages? They stopped it because there were wars.

When did they start to build the other parts of the cathedral? The building process started after 500 years, in 1873, and it was finished in 1929.

Can you tell me who were the greatest artists there? Matthias of Arras was the most important architect. But he was 55 years old. When he died Peter Parler became the leader of the building project. He was very young and had great ideas. He used vaulted ceilings.

Do you know anything more about these famous architects? Matthias of Arras was from France. He worked on Charles's Bridge, Karlstein Castle, New Town of Prague. Peter Parler was from Gmünd. His father was also an architect. Peter Parler was also a sculptor. His sons worked on St. Vitus Cathedral after his death.

What can you tell us about Zikmund? Zikmund is the biggest Czech bell, it weighs 16.5 tons. They made it in 1549. It is very decorated. Nowadays it is a national symbol.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 5, BĚHACÍ DIKTÁT – TIME FOR ACTION (15 MIN.)

Učitel rozdělí žáky do čtyřčlenných skupin. Každá skupina má před sebou papír. Vždy jeden žák ze skupiny doběhne k učiteli, ten mu ukáže napsanou větu (příloha 3), žák si ji zapamatuje, doběhne zpět do skupiny a větu nadiktuje spolužákům, jeden z nich ji zapisuje. Nezapíše žák, který si měl větu zapamatovat. Jakmile mají zapsáno, vybíhá další žák. Celý proces se opakuje do okamžiku, než jsou všechny věty zapsány. Žáci ve skupině poté spolupracují, řídí se pokyny k výrobě vitráže. Když mají všichni nastříhané obdélníky/ čtverce/ trojúhelníky naskládané ve čtyřech hromádkách, učitel dodá další instrukce v češtině. V pracovním sešitě je připravené okno, do kterého jednotlivé obdélníky vlepí. Černým fixem poté obtáhnou všechny obrysy.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 6, 5x AHA (7 MIN.)

Do pracovního sešitu si žáci – každý sám – zapíšou svých pět AHA, tj. poznatky, které se dozvěděli o chrámu sv. Víta. Ve čtyřčlenné skupině si svá AHA předají.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Žáci vyplní sebehodnotící tabulku na konci lekce a vybarví 8 dílků na ciferníku. Když mají hotovo, učitel klade otázky navazující na sebehodnotící tabulku a žáci zvedají počet prstů podle toho, co označili. Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák na základě poslechu doplní chybějící informace. Žák vyhledá v cizojazyčném textu klíčové informace, využívá nové slovní zásoby. Žák správně přečte číselné údaje. Žák prezentuje (v minulém či přítomném čase) události stoleté války.
Obsahové cíle:	Žák zaznamená na časovou osu události stoleté války. Žák pracuje s mapou a vyčte z ní odpovědi na otázky. Žák vypráví o životě Johanky z Arku, vysvětlí její význam v historickém kontextu. Žák prezentuje poznatky o daném tématu.
Typ lekce:	práce s textem, rozlišování nových a známých informací, časová osa, prezentace
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, papíry velikosti A3, karta s vlastnostmi

1. HODINA

1. BRAINSTORMING (3 MIN.)

Učitel zahájí hodinu otázkou: Jakým obtížným situacím mohl čelit člověk v době středověku? Žáci si své nápady zapisují na papír, sdílí ve dvojicích. Poté je učiteli sdělují, ten zjišťuje, co žáky k daným nápadům vede. Nápady však nehodnotí, neurčuje, zda jsou správné či ne.

2. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, SLOVNÍ ZÁSoba, KŘÍŽOVKA (7 MIN.)

Učitel prezentuje novou slovní zásobu. Žáci již ze slovní zásoby vědí, že se bude zřejmě jednat o období válečné. Vzhledem ke zkušenostem mnoha žáků s počítačovými hrami může učitel předpokládat, že některá slova budou žáci již znát. Učitel zapíše slova na tabuli a nechá žáky vyhledat jejich význam ve slovníku. Poté žáci na tabuli zapisují český význam slov. Učitel se žáky procvičí výslovnost.

Následně žáci v pracovním sešitě vyplní křížovku, kde si slovní zásobu procvičí.

Slovní zásoba: **powerful, archer, lose, harbour, defeat, suffer, plague, gain control over, sailor, spread, flea, punishment**

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, PRÁCE S MAPOU A OBRÁZKY (5 MIN.)

Žáci prostudují mapky, obrázky a ve dvojici odpoví na otázky pod nimi. Odpovídají česky i anglicky. Učitel klade žákům otázky, oni odpovídají na základě svých zapsaných poznámek.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, PRÁCE S TEXTEM (7 MIN.)

Žáci čtou text, mají za úkol doplnit české části do textu, tak aby jejich umístění dávalo smysl. S učitelem zkontrolují, případně učitel žáky obchází a kontroluje správnost. Další ověření porozumění textu proběhne v následujícím kroku, kdy žáci zjištěné poznatky zapisují do časové osy.

Řešení:

- **a4** France was the most powerful state in Western Europe at the beginning of the 14th century. But there were some English parts in its territory. And the English did not want to leave these parts. The English even wanted the rich part called Flanders (Flandry). *Ve Flandrech se vyrábělo sukno. V Anglii chovali ovce, z nichž zužitkovávali vlnu na výrobu sukna. Tato vlna byla dovážena do Flander. Anglie chtěla získat větší vliv v této lokalitě.* In 1337 the English king Edward III started to fight with France to get Flanders. The English won because of their great archers. It lasted to 1377.
- **b3** There were also archers at the battle of Crécy (Kresčak) in 1346. There our Czech king John of Bohemia (Jan Lucemburský) died. At Crécy there were more French soldiers than English soldiers but the French lost this battle. *Armáda si nevedla dobře, byla zde špatná organizace rytířů, bojoval každý sám za sebe.* A French king ran away from this battle.
- **c5** In 1347 England got a harbour Calais (Dover). The fights were stopped by PLAGUE - BLACK DEATH. *Jednalo se o nejobávanejší nemoc středověku. Dokázala zabít během čtyř dnů.* It lasted several years.
- **d2** There were a lot of battles in France and France suffered a lot. People were unhappy. The French changed their way of fighting and started to win. *Došlo k reorganizaci armády podle anglického vzoru – kázeň, děla při obležení hradu a města, lučištníci, pěchota.* From the year 1360 France was stronger with a new king. The French started to get their land back.

• **e6** Later in 1415 the English won again. They won at Agincourt (Azincourt) and gained control over the northern part of France and over Paris. It was a very very difficult time for the French. Who helped them? JOAN OF ARC. In 1429 Joan of Arc and some soldiers defeated the English at the town Orléans and got back the old crowning town Reims (Remeš). *V Remeši se nechal v červenci 1429 korunovat Karel VII. francouzským králem. Johanka pokračovala v bojích proti Angličanům další rok.*

• **f1** Anglie měla čím dál větší potíže, dokonce i Burgundsko, které nejprve s Anglií spolupracovalo, se přidalo na stranu Francie. In 1453 the English lost the battle at Castillon and the hundred years war ended. The English had only one town in France, it was the harbour Calais. France was again the most powerful state in Europe.

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, ČASOVÁ OSA (7 MIN.)

Žáci pracují opět ve dvojici a vrací se k textu, který si přečetli. Do časové osy mohou žáci zapisovat informace česky nebo anglicky. Když mají hotovo, vytvoří žáci čtveřice a porovnají své zápisy.

6. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, POSLECH – ČERNÁ SMRT (7 MIN.)

Žáci si před poslechem přečtou text, do kterého mají doplnit číselné údaje. Žáci mohou doplnit své odhady obyčejnou tužkou. Během poslechu své zápisy buď kontrolují, nebo je zapisují dle poslechu.

The Black Death

The first news we have about this illness comes from China in 1330. In 1347 it got to Europe because of ill sailors who came to Italy. A lot of sailors died on the ship, there were also a lot of rats and mice there. In 1349 half of Europe was infected.

The Black Death was spread by fleas that lived on black rats. The Black Death killed people in 4 days. Ill people had high temperature and terrible pains. About one third of Europeans died - 25 million people. 250 years later the population of Europe was the same as in 1400. People wanted to stop the Plague, but nothing worked. The houses where infected people lived were marked with a cross, the doctors wore a leather mask, some people whipped (bičovat) themselves. People thought it was God's punishment.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, TVRZENÍ PRAVDA – LEŽ (6 MIN.)

Žáci rozhodnou o pravdivosti tvrzení. Pokud tvrzení není pravdivé, opraví ho tak, aby se stalo pravdivým. Učitel upozorní žáky, aby nepřeváděli slovesa do záporu, ale opravdu nahradili nepravdivou část. Ve dvojicích své záznamy porovnají, čtou si je vzájemně nahlas.

8. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, POZITIVA, NEGATIVA (3 MIN.)

Žáci do pracovního sešitu zaznamenají odpovědi. Jeden z kruhů je pro pozitivní reakce – mohou domalovat usměvávka, druhý je pro negativní reakce – mohou domalovat mračouna.

2. HODINA

1. VLASTNOSTI A JOHANKA Z ARKU (7 MIN.)

Učitel dá na začátku hodiny žákům seznam vlastností (příloha 1). Žáci vybírají ty, o kterých si myslí, že by je měla mít žena, která se vydá bojovat. Žáci poté sdělují svůj výběr a argumentují, proč vybrali právě ony vlastnosti. Učitel ukáže podobiznu Johanky z Arku, nebo pustí krátkou ukázkou ze stejnojmenného filmu. Byly předpoklady žáků shodné s tím, co viděli? Téma je odkryto – Johanka z Arku. Učitel se může zeptat, co o Johance vědí. Žáci by měli být schopni sdělit již nějaké informace, neboť v hodině o stoleté válce již něco bylo zmíněno.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, POSLECH (6 MIN.)

Žáci během poslechu zaznamenávají informace do tabulky o Johance z Arku. Odpovědi si následně zkontrolují, učitel nechá žáky formulovat odpovědi ve větách. Do tabulky je však mohou zapisovat krátce, i česky.

What is your name? My name is Joan of Arc.

When were you born? I was born on the 6th of January 1412, in a small town, Domrémy, in France.

Who did you grow up with? I grew up on a farm with my parents and brothers.

What strange thing happened to you when you were a child? At first I heard voices in 1424. I was in the garden. I had visions and saw angels there. I prayed to them and wished to save France.

What did you do then? I went to find the king. He believed me. I got the army and went to Orléans.

Was it difficult in Orléans? I was hurt but I did not die. On the 8th of May 1429 I won and the English lost this town. People loved me. I helped the French king Charles VII to get the crown in Rheims.

But you were in prison, weren't you? In 1430 the English put me in prison. Bad people helped them. They said I was a witch.

Did people free you? No, I was burnt to death on the 30th of May 1431 in France.

Name	Joan of Arc
Date of birth	6th January 1412
Date of death	30th May 1431
Town/village	Domrémy
Voices	in 1424, in the garden, angels
Battle at Orléans	8th May
Siblings	brothers

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 6, ZNÁMÁ INFORMACE – NOVÁ INFORMACE (6 MIN.)

Učitel prezentuje žákům novou aktivitu – úkolem žáků bude rozhodnout o jednotlivých větách, zda byl žákům jejich obsah již známý, nebo zda se jedná o nový poznatek. Je-li informace, kterou čtou, žákům známá, označí ji značkou ✓, je-li pro ně informace nová, označí ji značkou +. Takto žáci pracují v průběhu četby jednotlivých vět. Když mají označeno, porovnají se sousedem – říkají si vzájemně věty, které jim přinesly nové poznatky.

4. TIME FOR ACTION A BÁSEŇ + PREZENTACE (20 MIN.)

Žáci vytvoří trojice a zvolí si téma, které budou prezentovat. Učitel dá žákům papír A3. Úkolem žáků je ztvárnit pro vybrané téma plakát – myšlenková mapa, rybí kost, T-graf, komiks. Zároveň každá skupina vymyslí vlastní báseň podle vzoru v učebnici. Každý žák se podílí na přípravě plakátu, úkoly si ve skupině rozdělí. Během následující prezentace budou žáci hovořit – vystřídají se všichni ze skupiny. V průběhu prezentace mohou do plakátu nahlížet, ale nebudou celý text „pouze“ číst. Básničku přečtou na úplný závěr. Na závěr prezentace podávají žáci zpětnou vazbu, co se zadařilo, co by bylo možné do příště zlepšit... Prezentace by měla být částečně česky, částečně anglicky.

5. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, 5, DOPIS A POMNÍK (6 MIN.)

Žáci napíší dopis Johance z Arku. Dokončí věty, mohou napsat zcela vlastní věty. Používat mohou oba jazyky. Zde využijí všechny poznatky o Johance z Arku, mají-li být v dopisu věcní, musí vycházet z toho, co znají. Poté navrhnu Johance z Arku pomník. Své dopisy buď přečtou, nebo je vystaví ve třídě, stejně tak i pomníky. Zbyde-li žákům čas, případně může být zadáno jako domácí úkol, vypracují v pracovním sešitě cvičení 5, slova použijí ve větách.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Učitel vyzve žáky, aby podle domluvených signálů ukazovali, jak se jim v hodině dařilo, jak učivo zvládli, jak zvládli aktivity, jaká byla spolupráce ve skupině. Poté žáci vyplní vlastní tabulku v pracovním sešitě a zabarví 9 částí na hodinovém ciferníku.

Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák klade otázky a reaguje na otázky ostatních spolužáků. Žák v cizojazyčném textu vyhledá odpovědi na otázky. Žák podle hláskování zaznamená slova.
Obsahové cíle:	Žák vysvětlí pojem humanismus. Žák uvede významné osobnosti 15. a 16. století – humanismu, renesance. Žák posoudí význam nových pohledů na život a význam objevů, vynálezů dané doby. Žák vyhledá v textu klíčové informace, vytvoří grafický organizér v podobě rybí kosti.
Typ lekce:	Práce s textem, dotazník, rybí kost, brainstorming.
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, čisté papíry A4, tempery – černá barva, slovníky cizích slov (případně využití internetových zdrojů), kartičky A5 – dle počtu žáků, zrcátka.

1. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, POJMY (10 MIN.)

Každý žák obdrží kartičku, na ní je napsaná pouze část slova. Žáci se po třídě hledají, mají sestavit smysluplná slova. (příloha 1) Žákům vzniknou následující slova: *anatomie, astronomie, humanismus, chronometr, inkunábule, geografie*. Žáci odhadnou ve vzniklých skupinách význam slov, své nápady zaznamenají do pracovního sešitu. Poté si jejich význam ověří ve slovníku cizích slov. Ostatním žáků následně předají informace o jejich pojmu, ti si je zaznamenají do pracovního sešitu.

Následně se učitel ptá žáků: Jak souvisí tyto pojmy s obdobím renesance – humanismu? Ve skupinách se žáci domluví a zformulují své myšlenky. Své názory podloží nějakým důkazem.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, TVRZENÍ A ODHADY (3 MIN.)

Žáci si přečtou tvrzení a označí ta, o kterých si myslí, že by je mohli říct lidé v 15.-16. století. Své předpoklady sdělí sousedovi nebo je sdílí s dalšími spolužáky.

3. SLOVNÍ ZÁSoba (4 MIN.)

Učitel prezentuje žákům novou slovní zásobu. Žáci pracují s přehledem slovíček v učebnici Cheater's corner, slovíčka si ve skupince vzájemně čtou. Poté mají 1 minutu, aby si slovíčka zapamatovali. Ve skupině se vzájemně zkouší.

Slovní zásoba: **experiment, inventor, printing press, thermometer, discover, pocket, autopsy, sent, promise, globe, design, flush**

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, ČTENÍ TEXTU, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, OTÁZKY A ODPOVĚDI (15 MIN.)

Žáci jsou rozděleni do 7 skupin. Každá skupina se věnuje textu v učebnici podle toho, jaké číslo si vylosuje.

text č. 1: humanismus

text č. 4: teleskop

text č. 7: geografie

text č. 2: inkunábule

text č. 5: chronometr

text č. 3: astronomie

text č. 6: anatomie

Po přečtení si žáci otevrou pracovní sešit a zodpoví otázky k tématu, o kterém četli. Když mají hotovo, vyšlou vždy jednoho žáka ze své skupiny, který položí otázku jiné skupině (zabývala se jiným tématem). Ta mu odpoví, on se vrátí do své skupiny a má za úkol zprávu předat. Všichni si odpověď zaznamenají k dané otázce. Takto pracují, dokud nemají odpovědi na všechny otázky. Pracovní sešity s sebou nenosí, musí si odpovědi zapamatovat. Žáci jim je předávají v angličtině či češtině, dle svých schopností. Zároveň by se žáci, kteří jdou zjišťovat informace, měli střídat, aby „neběhal“ jen jeden žák.

5. UČEBNICE, TIME FOR ACTION, POSLECH (7 MIN.)

Každý žák dostane čistý list papíru. Učitel pustí nahrávku a žáci se řídí instrukcemi, které slyší. Na závěr by měli mít natištěna jména, která slyšeli. Vysvětlení aktivitu: Žáci si namáčejí poslední článek prstu do temperové barvy a otiskují ho. Jednotlivými otisky vytváří písmena. Viz obrázek:

Put a sheet of white paper on the desk. Open a black tempera. Dip your index finger in it. Print your finger on the paper. Try to make a letter from your fingerprints. Now print the letters you will hear.

LEONARDO DA VINCI MICHELANGELO BUONARROTI
RAFAEL SANTI JOHANNES GUTENBERG

6. POSLEDNÍ SLOVO PATŘÍ MNĚ (6 MIN.)

Každý žák si přečte své záznamy v pracovním sešitě, může nahlédnout i do textů v učebnici, vybere si jednu či dvě věty a napíše je na kartičku. Na druhou stranu kartičky napíše svůj postoj k vybrané větě. Poté učitel vyzve žáky, aby své záznamy přečetli, ostatní žáci odhadují, proč si danou část žák vypsali. Je možné pracovat ve skupinách. Na konec se vrátí k úkolu číslo 1 v učebnici. Měli by být schopni rozhodnout, zda jejich předpoklady byly správné, případně je opravit.

2. HODINA**1. KLÍČOVÉ POJMY (6 MIN.)**

Učitel napíše na tabuli slova. Žáci promýšlí, jak spolu slova souvisí. Svě nápady sdělují učiteli. // tank, plane, autopsy, paintings, Italy, Mona Lisa, mecenáš, renesance

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, ČETBA TEXTU, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENNÍ 3, RYBÍ KOST (10 MIN.)

Žáci čtou text v učebnici a zároveň doplňují své poznatky do „rybí kosti“ v pracovním sešitě. Zaznamenávají si poznatky v heslech k jednotlivým nadpisům. Měli by je zvládnou zapsat anglicky.

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, POSLECH A RYBÍ KOST (7 MIN.)

Žáci v průběhu poslechu vybírají slova, která slyší. Se sousedem porovnávají svá řešení. Žáci si text přečtou ještě jednou a zaznamenají nové poznatky do rybí kosti.

When he was thirty he left Florence. In Florence there were too many artists. He moved to Milan, 188 miles away from Florence. The Duke of Milan, Ludovico, gave him a full-time job. He wanted him to make a bronze horse for him. Leonardo also designed weapons, buildings, mechanical toys and costumes for him. Ludovico was a rich and powerful man but he did not stop the Plague. It was terrible to live in Milan. He had problems finishing the pictures but he was successful with the famous picture of The Last Supper. Leonardo used egg- or -oil based paints. A war got to Milan and Leonardo packed his bags and moved to Mantua and later to Venice. After some months he was back in Florence. There he met an artist named Michelangelo Buonarroti. They did not like each other. Leonardo got into problems because he did not finish his paintings and he wanted a break from painting. He got an offer to work as a military engineer. But he was not happy.

Řešení: thirty, artists, 188, gave, horse, toys, plague, terrible, successful, Last, moved, months, back, did not like, finish, happy

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, PÁROVÉ ČTENÍ, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, RYBÍ KOST (8 MIN.)

Žáci pracují s textem metodou párového čtení. Ve dvojici si rozdělí své role, kdo bude shrnovat, kdo bude klást otázky (vysvětlení párového čtení viz unit 7). Po dokončení této práce žáci doplní další informace do rybí kosti v pracovním sešitě.

5. UČEBNICE, TIME FOR ACTION (7 MIN.)

Každý žák si promyslí, co by chtěl Leonardu da Vincimu vzkázat, za co ho pochválit, za co ocenit, na co se ho zeptat. Svě myšlenky žáci zaznamenají na list papíru, píšou však zrcadlově. Po dopsání svého textu předají text spolužákovi a nastaví mu zrcátko. Ten díky zrcátku přečte vzkaz, který napsal spolužák.

6. REFLEXE (7 MIN.)

Učitel vylosuje kartičku (příloha 2) a žáci učiteli či svému spolužákovi říkají, co se jim vybaví, když slyší dané slovo, vidí obrázek – v souvislosti s Leonardem da Vincim.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Učitel vyzve žáky, aby sdělili, co si myslí, že si jim podařilo v dané lekci. Poté žáci vyplní vlastní tabulku v pracovním sešitě a zabarví 10 částí na hodinovém ciferníku.

Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák na základě poslechu zakreslí cesty mořeplavců do mapy. Žák shrne za použití nové slovní zásoby obsah textu. Žák pojmenuje kontinenty.
Obsahové cíle:	Žák vyjmenuje významné mořeplavce a uvede, čeho dosáhli. Žák vysvětlí příčiny a důsledky zámořských objevů. Žák se orientuje na mapě světa.
Typ lekce:	Práce s textem, výklad, prezentace, práce s mapou, metoda I.N.S.E.R.T.
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, koření – skořice, pepř, zázvor, kmín, hřebíček, muškátový květ, šafrán, anýz, talířky, dějepisné atlasy – zámořské objevy, mapa světa, lepíky.

1. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, MAPA SVĚTA, ODPOVĚDI NA OTÁZKY (7 MIN.)

Učitel ukáže žákům mapu světa, společně pojmenují jednotlivé světadíly (anglicky). Upozorní na to, že na počátku 15. století lidé v Evropě ještě neznali Ameriku, Austrálii. Každý žák si v mysli pojmenovává anglicky světadíly, poté se vyzkouší ve dvojici. Na závěr učitel ukazuje světadíl, celá třída světadíl anglicky pojmenuje. Žáci si otevrou pracovní sešity a odpoví na otázky. Žáci své odpovědi prodiskutují ve dvojicích. Své odpovědi zaznamenají v češtině, pokud někdo zvládne, může je zapsat i anglicky.

2. SLOVNÍ ZÁSoba – UMAZÁVÁNÍ SLOV (7 MIN.)

Učitel zapisuje postupně novou slovní zásobu do oválů na tabuli. Zapisuje ji anglicky, po žácích po ukázání na slovo chce, aby ho přečetli, řekli český význam. Postupně zakreslí dvanáct oválů a stále se vrací k jednotlivým slovíčkům. Slova postupně umazává. Vždy po umazání jednoho slova se vrací ke všem slovům i ke slovu, které na tabuli již není. V závěru není na tabuli ani jedno slovo, ale žáci i přesto dokážou sdělit, kde se které slovo vyskytovalo. Slovní zásoba: **voyage, route, spice, prisoner, crew, trade, harbour, southern, turkey, measles, flu, smallpox, coast, scurvy**

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, I.N.S.E.R.T., PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, ZÁZNAM I.N.S.E.R.T. (15 MIN.)

Žáci pracují metodou I.N.S.E.R.T. se zadanými symboly. V průběhu četby zapisují žáci značky do textu. Když přečtou celý text, zapisují informace (podle symbolů) do tabulky v pracovním sešitě. Učitel by měl aktivitu modelovat, neboť je tato metoda zpočátku obtížná. Pro práci s textem jsou zvoleny značky - V, +, -, ?. Každá značka má svůj význam - V... tento fakt již znám, + ... nová informace, - ... rozpor s tím, co jsem si myslel/a, ?... napadá mě otázka. Žáci během čtení textu promýšlí, zda je na daném řádku nová informace, něco, co znají... Na konec řádku/kratšího úseku dopisují symboly. Mohou je psát i na konce vět, ale toto není příliš přehledné. Na závěr si své poznatky zapisují do tabulky. Je dobré vždy uvést, kolik záznamů po žácích chceme. Zapisují oběma jazyky. Zapisují v heslech – krátkých větách, neopisují celé věty z textu. Své poznatky, otázky sdílí se spolužáky. Učitel může zapisovat na tabuli informace do stejné tabulky, jakou mají žáci v pracovním sešitě. Otázky, které žáky napadly, je možné zadat jako domácí úkol, nebo odpovědi dohledat na internetu během další hodiny. Je dobré, když na odpovědi přijdou sami žáci.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, MAPA (4 MIN.)

Žáci si prostudují mapu a učiteli sdělují anglicky, co se dozvěděli. Učitel jim může napomoci uvedením začátků vět: Columbus got to... He was in America.... He sailed across... His voyages were...

5. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, POSLECH (7 MIN.)

Žáci označují produkty a nemoci. Ty, které byly dováženy z Ameriky, zakroužkují. Ty, které byly vyvezeny z Evropy, podtrhnou.

Columbus brought a lot of gold and golden things from America. He also had new plants (potatoes, corn, tomatoes, cotton, beans, pineapples and tobacco) and animals on his ships. Maybe you have got a guinea pig or a parrot at home. Did you know they are also from America? And what about the turkey you can eat at Christmas. They did not bring only good things. They also brought diseases to Europe from America and from Europe to America. Indians died because of the flu, the measles and smallpox. Syphilis and hepatitis came from the New World. Later colonialists started to bring slaves from Africa to America. What did sailors bring to the New World? They had wheat, guns, horses, pigs, fruit trees and metal tools on their ships.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, DIAMANT (5 MIN.)

Žáci shrnou své poznatky o Kryštofu Kolumbovi. Vytvoří diamant. Na druhém a třetím řádku jsou slova pozitivní, na pátém a šestém negativní.

2. HODINA

1. POJMY A CITÁTY (7 MIN.)

Učitel napíše na tabuli slova: zdokonalený kompas, globus, astroláb, mapy, plachty, střelné zbraně, karavela, nové představy o světě... Ptá se žáků, jak souvisí tyto pojmy se zámořskými objevy? Žáci ve dvojici prodiskutují a zaznamenají svou odpověď na „lepík“, který umístí na tabuli pod pojmy. Učitel shrne odpovědi žáků. Poté vyzve žáky, aby se zamysleli nad citáty, které rovněž napíše na tabuli. Žáci si jeden z citátů vyberou a okomentují. Napíší, čím je zaujal, co tím mořeplavci chtěli říct. Žáci své názory sdílí se spolužáky.
„Je důležité plout, není důležité žít.“ (Magalhaes) „Moře dává novou naději tak, jako spánek dává sny.“ (Kolumbus)
„Nikdy nepřekonáš oceán, když se budeš bát, že ztratíš břeh z dohledu.“ (Kolumbus)

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, POSLECH (10 MIN.)

Žáci zakreslí do mapy cesty jednotlivých mořeplavců. K jednotlivým cestám doplní jméno cestovatele z nabídky, rok, kdy mořeplavec plul. Po zakreslení cest si žáci vezmou atlasy a porovnají své záznamy s cestami v atlase.

Hi, my name is Bartolomeu Dias. I left Portugal in 1486 and my ship sailed down the west coast of Africa. In December 1487 I left one of the ships in Angola. In 1488 I discovered the Cape of Good Hope. I knew we were in a new ocean. We didn't continue because there were terrible storms. We sailed back to Portugal. // Good morning, my name is Vasco da Gama. I left Portugal, Lisabon, in 1497. I sailed a similar route to Bartolomeu Dias. I passed the Cape of Good Hope and sailed to the north along Africa. Near Kenya I changed the route and sailed across the Indian Ocean and got to India, to Calicut. I got back to Portugal in 1499. // Hello. I am a Portuguese soldier, my name is Ferdinand Magellan. I left Spain, Sevilla, in 1519 and sailed along the coast of Africa. We started to sail across the Atlantic Ocean to South America at the Cape Verde islands. We passed Rio de Janeiro and sailed to the south. In 1520 we got to the channel. It is the most southern coast of South America. After 39 days we got to the largest ocean, the waters were silent and I named it the Pacific Ocean. In 1521 we were in the Philippines, I died near the Philippines. My crew sailed home around the north of Australia and crossed the Indian Ocean. They sailed along Africa, they passed the Cape of Good Hope and they got home. In 1522 they were back in Spain.

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 5, ČTENÍ, TABULKA A PREZENTACE (15 MIN.)

Žáci čtou text o námořnících. V průběhu první četby vyplňují tabulku o námořnících. Poté se zaměří na námořníka, který je jim něčím sympatický. Připraví si krátké představení jeho osoby. Na papír si mohou zapsat poznámky, následně budou hovořit zpaměti. Když jsou žáci připraveni, ve skupinkách po čtyřech či šesti představují jimi vybraného mořeplavce. Během představování neužívají jméno mořeplavce, ostatní hádají, o kom žák mluví. Svě odhady zapisují na kousek papíru. Když proběhne představení všemi žáky, žáci sdělují, který mořeplavec byl představen jako první, jako druhý...

4. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, KVÍZ (3 MIN.)

Žáci zakroužkují správné odpovědi v kvízu. S učitelem zkontrolují. Řešení:

1. Vasco da Gama got to a) America b) **India** c) Australia // 2. Who sailed around the world? a) Vasco da Gama b) Christopher Columbus c) **Ferdinand Magellan** // 3. Where were the famous sailors from? a) from Africa b) from Italy c) **from Spain and Portugal** // 4. Where is the Cape of Good Hope? a) in South America b) in India c) **in Africa** // 5. Proč umírali námořníci v tak velkém počtu? a) **kvůli špatné stravě, nedostatku vitamínu C** b) pouze vinou bouří c) byli zabiti // 6. Jak se jmenuje nemoc, která vzniká v důsledku nedostatku vitamínu C? a) tyfus b) **kurděje** c) chřipka // 7. Who got four times to America? a) Bartolomeu Dias b) **Christopher Columbus** // c) Vasco da Gama // 8. Jaké koření se dostalo ze zámoří do Evropy? a) **skořice** b) máta c) majoránka // 9. Co se stalo Fernandu Magalhãesovi poblíž Filipín? a) Byl uvězněn. b) **Byl zabit.** c) Stal se králem Filipín.

5. UČEBNICE, TIME FOR ACTION, KOŘENÍ (7 MIN.)

Učitel si připraví talířky, ve kterých bude nasypané koření. Každý druh koření má svoje číslo. Žáci obcházejí koření, čichají a zapisují, o jaké koření se jedná. Učitel si připraví toto koření: *cinnamon* (skořice), *pepper* (pepř), *ginger* (zázvor), *cumin* (kmín), *cloves* (hřebíček), *mace* (muškátový květ), *saffron* (šafrán), *anise* (anýz). Názvy koření jsou ukryty pod talířky nebo jsou nalepeny na spodní části talířku. Když mají všichni zapsáno, učitel se anglicky ptá, jaké je koření na talířku číslo jedna (What spice is on the plate number one?). Žáci odpovídají česky, vědí-li anglický výraz, mohou odpovědět anglicky. Druhou možností pro aktivitu **time for action** je napsání lodního deníku žáky. Viz pracovní sešit.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 5, PRO A PROTI (3 MIN.)

Žáci se zamyslí nad získanými poznatky o období zámořských objevů a zapíší, jaké klady a zápory přinesly zámořské objevy. Po zapsání své nápady sdělují vyučujícímu, který je zapisuje na tabuli.

7. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Učitel klade žákům otázky, které vychází z tabulky sebehodnocení, žáci přechází do rohů třídy, kde jsou smajlíci totožní s těmi, které žáci již znají z pracovního sešitu. Poté žáci vyplní vlastní tabulku v pracovním sešitě a zabarví 11 částí na hodinovém ciferníku. Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Jazykové cíle:	Žák užívá v projevu minulý čas prostý. Žák zakreslí obrázek na základě poslechu – vazba there is, there are. Žák pracuje s cizojazyčným textem a dokáže shrnout jeho obsah. Žák používá vazbu I can feel, I can hear...
Obsahové cíle:	Žák objasní postavení naší země v podmínkách Evropy. Žák charakterizuje vládu Rudolfa II. Žák shrne, jaké poznatky měli lidé v 16. století.
Typ lekce:	Práce s textem, grafický organizér, metoda SQP2RP, pokus, práce ve dvojici.
Pomůcky a technické zázemí:	CD přehrávač, slovníky, rozstříhané kartičky – příloha č.1, 2, lepíky, interaktivní tabule a připojení na internet, podrobnější informace k pokusu viz 2. hodina, čisté papíry.

1. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 1, HOROSKOP (5 MIN.)

Žáci si přečtou horoskop, po jeho přečtení odpovídají na otázky pod textem. Odpovídat mohou česky i anglicky. Když mají otázky zodpovězeny, pracují ve čtveřici, prodiskutují odpovědi, učiteli předají informaci za skupinu. Shrnou, co zjistili.

2. SLOVNÍ ZÁSoba (5 MIN.)

Učitel nejprve s žáky procvičí výslovnost slovíček a poté žákům rozdá lístečky – do každé dvojice sadu (příloha 1). Žáci sestaví dvojice, jak k sobě patří. Učitel obchází, kontroluje, společně s celou třídou ověří správnost. Žáci kartičky rozmíchají a skládají dvojice několikrát. Poté slovíčka dají na hromádku, berou slovíčko a říkají českou či anglickou podobu. Slovní zásoba: **alchemy, collection, court, craftsman, curiosity, emperor, enlarge, cheater, metal, observatory, promise, secret**

3. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, KARTIČKY – OTÁZKY A ODPOVĚDI (10 MIN.)

Učitel dá každému žákovi kartičku (příloha 2) s otázkou a jinému s odpovědí. Žáci kladou otázky, chodí po třídě a hledají k sobě spolužáka. Když se najdou, jdou učiteli své řešení ukázat. Jakmile všichni žáci ukážou svá řešení, vyhodí všichni kartičky do vzduchu a hledají se znovu. Když si najdou dvojici, stoupnou si do kruhu. Učitel je vyzve, aby vždy přečetli otázku a odpověď. Žáci se vzájemně poslouchají. Tento proces je dobré zopakovat nejméně 2x. Když se žáci vrátí na místa, otevrou si pracovní sešit a zaznamenají, co si zapamatovali. Učitel může lístečky rozmístit po třídě a žáci mohou zjišťovat informace i v průběhu zapisování do sešitu. Chodí ale bez sešitu. Na konci aktivity by měli mít zapsáno nejméně 6 informací.

4. UČEBNICE, CVIČENÍ 1, POSLECH, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 2, GRAFICKÝ ORGANIZÉR (15 MIN.)

Učitel pustí nahrávku, žáci poslouchají a zároveň sledují text v učebnici. Vždy po dočtení odstavce, učitel zastaví nahrávku a žáci shrnou, co se dozvěděli – sdělují své shrnutí sousedovi, poté učiteli – ten vyvolá 5 žáků. Žáci shrnují česky, i když je text čten v angličtině. Mohou však shrnovat i anglicky, záleží na dovednostech žáků. Když je celý text dočten anglicky, zazní ještě jeden odstavec v angličtině. Ale je pouze na CD.

He was not married and he did not have a heir to his throne. His younger brother Matthias wanted to rule. In 1609 Rudolf II wrote the Letter of Majesty (Majestát) which permitted freedom of religion. When Rudolf II died, his brother became the emperor. He ruled from Vienna. And what can we say about Prague in the 16th century? Rudolfin Prague was magical, full of tricks, a place of art and inspiration.

Učitel na závěr přečte poslední dva odstavce, které jsou v češtině. Žáci opět shrnou slyšené. Poté si celý text pročítají tiše samostatně a zároveň pracují s grafickým organizérem v pracovním sešitě, který doplní.

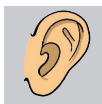
5. UČEBNICE, CVIČENÍ 2, OSOBNOSTI NA DVOŘE RUDOLFA II. (7 MIN.)

Žáci čtou text o třech osobnostech, které byly na dvoře Rudolfa II., a přiřazují pojmy k jednotlivým osobám. Ve dvojicích si svá řešení porovnají. Učitel kontroluje záznamy se žáky, žáci poznatky sdělují ve větách.

Řešení: Tycho Brahe – *Denmark, nose, watch sky, planets around the Sun, no telescope* Johannes Kepler – *German astrologer, horoscopes, new ideas – solar system, used a telescope, movement of planets* Giuseppe Arcimboldo – *Italy, vegetables, painter, Swedes, portraits*

6. OTÁZKY PRO... (3 MIN.)

Žáci vymyslí otázku pro Rudolfa II. či jednu z osobností, která je zaujala v této lekci. Otázky zapíší na lístečky a na konci hodiny je umístí na tabuli pod jednotlivá jména. Otázky formulují česky.

2. HODINA

1. PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 3, SMYSLY (7 MIN.)

Učitel si připraví video (nebo obrázky) s alchymistickou dílnou. Žáci sledují a představují si sami sebe v dané místnosti. Představují si, jaké by v ní měli pocity, co by mohli slyšet, vidět a cítit, jak by něco mohlo chutnat a čeho by se mohli dotýkat. Po zhlédnutí videa žáci doplní do pracovního sešitu své představy. Zapisují česky. Ve dvojicích si informace předávají. Učitel zjišťuje, co si kdo představoval. Učitel se zeptá, co by si chtěli nechat v takové dílně vyrobit a proč. Co tam tak mohl chtít Rudolf II.?

Učitel může pokračovat takto: Určitě byste si někdy chtěli vyzkoušet být v takové alchymistické dílně. Zkusíme se podívat, co všechno se tam dělo a na konci hodiny si předvedeme jeden z pokusů, abyste viděli, jak mohli někteří podvodníci obelhávat Rudolfa II.

2. UČEBNICE, CVIČENÍ 3, PRACOVNÍ SEŠIT, CVIČENÍ 4, OTÁZKY (15 MIN.)

Žáci si otevřou učebnici a pracují s textem ve cvičení 3 podle pokynů vyučujícího.

Pokyny: 1) Prohlédněte si obrázky, nadpisy, podtržená slova a přemýšlejte, na jaké otázky byste mohli dostat v tomto článku odpovědi. Text žáci nečtou! 2) Do pracovního sešitu запиšte otázky, které vás napadly v průběhu předcházející aktivity. Na co můžete v textu dostat odpověď. Žáci vymyslí nejméně tři různé otázky. Do spodní části obdélníku budou psát nalezené odpovědi až ke konci aktivity. 3) Co si myslíte, že se z textu dozvíte, co se naučíte během čtení. Žáci předvídají 3 věci, které se dozvědí během četby. 4) Čtete text a zatrhněte odpovědi na své otázky. 5) Ve dvojici si žáci sdělují, které otázky byly zodpovězeny, otázky přečtou a odpoví na ně. Odpovědi si zapíší ke svým otázkám. Žáci poté učiteli říkají své otázky a odpovědi na ně. Učitel se ptá, které otázky nebyly zodpovězeny. Pokud odpověď v textu je, jen ji žáci nenalezli, může učitel pomoci žákům otázku přeformulovat. 6) Co jste se naučili? Shrňte poznání. Žáci mohou nakreslit obrázek vztahující se k textu a k němu napsat 3–5 vět s využitím poznatků z textu, nebo si mohou zapsat 3 poznatky, které se dozvěděli a které večer řeknou večer doma při večeři rodičům.

3. UČEBNICE, CVIČENÍ 4, POSLECH A KRESLENÍ, UČEBNICE, CVIČENÍ 5, POSLECH A KRESLENÍ (10 MIN.)

Žáci poslouchají text o sbírce Rudolfa II. a na základě poslechu podtrhávají slova, která v textu zazní. Žáci shrnou, co se dozvěděli o sbírce Rudolfa II.

*You know Rudolf II collected a lot of things. The objects were from all over the world. Rudolf was very famous because of them. Some paintings were in the halls and rooms. The paintings were from Italian, French and German painters. Some objects were stored in the wardrobes and chests or in the place which we call the *Kunstammer*. The *Kunstammer* had four rooms. The objects were from India, China, America and Africa. Rudolf II liked curiosities – things which are not typical; strange things. In his collection there were stones, unicorn horns, Egyptian mummies, mechanical animals, exotic fruit, clocks, nuts, bowls from nuts, shells, eggs from exotic birds. He liked playing machines, mathematical instruments and musical instruments.*

Řešení: collected, world, halls, Italian, painters, wardrobes, India, stones, mummies, animals, nuts, birds, instruments

V průběhu dalšího poslechu žáci zakreslují jednotlivé věci do místnosti. Zakreslují jednoduše, případně mohou doplňovat obrázky slovíčky. Po poslechu si žáci své obrázky porovnají.

*In the *Kunstammer* there were wardrobes with many shelves. At the window wall there were globes, chests and tables. In the middle of the room there was a green table with silver vases, playing machines, musical instruments, clocks and dishes. There were statues which stood on the room's floor. There were paintings in three lines above each other. Rudolf's collection does not exist nowadays, but a lot of his things and paintings are still everywhere. A part of Rudolf's collection was moved to Vienna after his death.*

4. UČEBNICE, TIME FOR ACTION (6 MIN.)

Žáci zkusí připravit elixír mládí pro samotného císaře. Učitel žákům rozdá prázdné listy, na které žáci ve dvojicích zapíší návod na přípravu takového elixíru. Fantazii se meze nekladou. Žáci píšou anglicky, používají slovníky. Návod na elixír připojí k dopisu pro Rudolfa II., který budou psát na závěr hodiny. V případě pokusu píšou dopis doma.

5. DOPIS PRO RUDOLFA II. NEBO POKUS (7 MIN.)

Žáci napíší dopis pro Rudolfa II. Chtěli by se ucházet o práci a zaujmout panovníka. Mají za úkol se představit, sdělit, co přináší nového, čím panovníka zaujmou. Žáci mohou psát česky, anglicky. Učitel napíše na tabuli začátky vět a žáci je dokončují. Life at Rudolf's court can be... I would like to... My name is... I am from... I am good at...

POKUS: Potřebujeme 2 kádinky, 1 větší baňka, tyčinky, lžičky, váhu, jodid draselný a dusičnan olovnatý, ledovou a horkou vodu (destilované). Odvážíme 0,3 gramu dusičnanu olovnatého a nasypeme ho do 100 ml horké vody. Odvážíme 0,3 gramu jodidu draselného a nasypeme do 100 ml horké vody. Oba roztoky slijeme do větší baňky. Pozorujeme vznik žluté sraženiny, kterou prudce zchladíme ponořením baňky do ledové vody nebo pod proud studené vody. Poté dojde k vytvoření zlatavých šupinek. Sraženinu je dobré chladit delší dobu, krystalky se objeví až za chvíli. Učitel si může připravit video s pokusem a pustit ho žákům.

6. PRACOVNÍ SEŠIT, SEBEHODNOCENÍ

Na konci hodiny žáci vyplní vlastní tabulku v pracovním sešitě a zabarví 12 částí na hodinovém ciferníku. Zabarvování ciferníku – vysvětleno viz Unit 1.

Typ lekce: kvíz, test, časová osa

Pomůcky a technické zázemí: CD přehrávač, slovníky

1. UČEBNICE, POSLECH

Žáci před poslechem CD označí odpovědi na otázky. Obrázky z jednotlivých kapitol by měly evokovat učivo, které bylo probíráno. Po označení odpovědi učitel pustí nahrávku, žáci si kontrolují správnost řešení. Každý žák zapíše na volné řádky dvě informace, které si k danému tématu zapamatoval a dále zapíše informaci, která ho zaujala. Své zápisy si žáci čtou ve skupinách.

Task 1

People started to domesticate animals and plants. It happened in the period which we call the Neolithic Revolution. People died young, they were about 40 years old. They had a lot of new things but the most important was a wheel. The right answer is a.

Task 2

You can see the pyramids. It was not easy to build a pyramid, it took about 20 years to finish it. A mummy is a body in linen, in a coffin. The right answer is c.

Task 3

The symbols belong to gods in Greece. People believed in many gods. The children met Odysseus there. The right answer is c.

Task 4

Hugo, Laura and David are in the Greek house. Laura is a slave because slaves served food and wine there. The Greeks did not use forks. The right answer is b.

Task 5

Alexander the Great travelled a lot. He won many battles. He got to India. On his travels he founded a lot of towns which he named Alexandria. The right answer is c.

Task 6

You can see a gladiator in the Colosseum in Rome. When they shouted VERERA it meant to hit a man. The right answer is a.

Task 7

We could meet peasants in the villages, they worked in the fields. The towns were near the castles but new towns were in new areas – a green place. The right answer is c.

Task 8

Building cathedrals was typical for the Gothic period. One of the gothic elements is windows with stained glass. They used a lot of colours. The right answer is b.

Task 9

Two countries fought in the 100 years' war. These were England and France. In the picture you can see bows which archers used. France won the war. The right answer is c.

Task 10

Johannes Gutenberg invented a machine which we call a printing press. He printed the first books. The children were in Leonardo da Vinci's workroom. Leonardo worked with Buonarroti but he did not like him a lot. The right answer is a.

Task 11

In 1492 Columbus thought they are in India but they were in America. Megallan did not get home, he was killed. The right answer is b.

Task 12

Rudolf II returned to the court of Prague and he lived there. He was interested in a lot of things. For example in alchemy, science, astrology, astronomy and art. The right answer is b.

2. PRACOVNÍ SEŠIT, ČASOVÁ OSA

Žáci ve dvojicích umístí jednotlivé pojmy na časovou osu. Mohou používat učebnici. Na závěr porovnají s ostatními spolužáky.

3. UČEBNICE, TEST

V jaké době bych chtěl žít? Každý žák samostatně odpovídá na otázky a dle odpovědi se přesouvá k další otázce. Když dojde na konec, zjistí, do které doby by nejlépe zapadl.

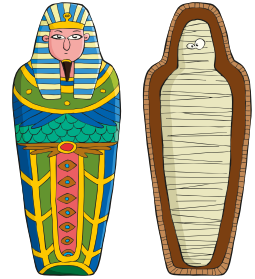
LEKCE 1, PŘÍLOHA 1

move**clay****straw****hut****wheat****barley****domesticate****fur****weapon****pottery****vessel****tool**

LEKCE 1, PŘÍLOHA 2

vessel	nádoba	clay	hlína
barley	ječmen	wheat	pšenice
fur	srst/kožešina	domesticate	domestikovat
weapon	zbraň	tool	nástroj
straw	sláma	hut	bouda
move	stěhovat se	pottery	keramika

LEKCE 2, PŘÍLOHA 1

*tomb**bury**coffin**pharaoh**queen**linen**chamber**guard**rule**embalm**famous**preserve*

LEKCE 3, PŘÍLOHA 1

Aphrodite was the Olympian goddess of love and beauty.

Artemis was the Greek god of the hunt, nature and birth.

Athena was the goddess of crafts, wisdom and war.

Hera was the queen of the Olympian goddesses and the goddess of marriage.

Hestia was the goddess of the fireplace and home.

Poseidon was the Greek god of the sea, rivers, flood and horses.

Zeus was the king of the gods, the god of sky and weather.

Dionysus was the god of wine and pleasure.

Apollo was the great Olympian god of music, songs and poetry.

Ares was the god of war and violence.

LEKCE 5, PŘÍLOHA 1

Ve věku 29 let se Alexandr Veliký odmítal usadit. Chtěl být vládcem největší říše světa. Chtěl být králem celé Asie. Proto se vydal se svým vojskem na další cestu, směřoval do Indie. V roce 327 př.n.l. se dostal do Indie. Velkým problémem byla řeka Indus, nejširší řeka, jakou kdy viděli. Když se mu podařilo řeku překonat, musel čelit další řece. I přes všechny potíže se vojákům podařilo zvítězit i nad zvířaty, které měli protivníci). Brzy po vyhrané bitvě zemřel jeho milovaný kůň Bukefalus. Na místě, kde kůň zemřel, nechal postavit město a pojmenoval ho podle svého koně. Alexandr chtěl bojovat dál, chtěl se dostat na konec světa. Alexandrova družina byla zděšena, muži již nechtěli pokračovat dál, chtěli se vrátit domů. K tomu se začalo velmi kazit počasí, bylo období dešťů, pršelo a pršelo. Mnohokrát byli uštknuti jedovatými hady, někteří snědeni krokodýly při překonávání dalších řek. Alexandr nakonec zavelel k ústupu. Jeho družina se rozdělila do tří skupin, vraceli se domů různými cestami. V roce 324 př.n.l. zemřel Alexandrův nejlepší přítel, Héfaiston. Alexandr byl velmi nešťastný. Když se dostal do Babylonu, onemocněl horečkou a zemřel (323 př.n.l.). Bylo mu necelých 33 let.

LEKCE 5, PŘÍLOHA 2

Elephant	Alligator	Chariot
Egypt	Bucephalus	Gordian knot
Babylon	Alexandria	Unknown plants
Whale	Aristotle	Lighthouse

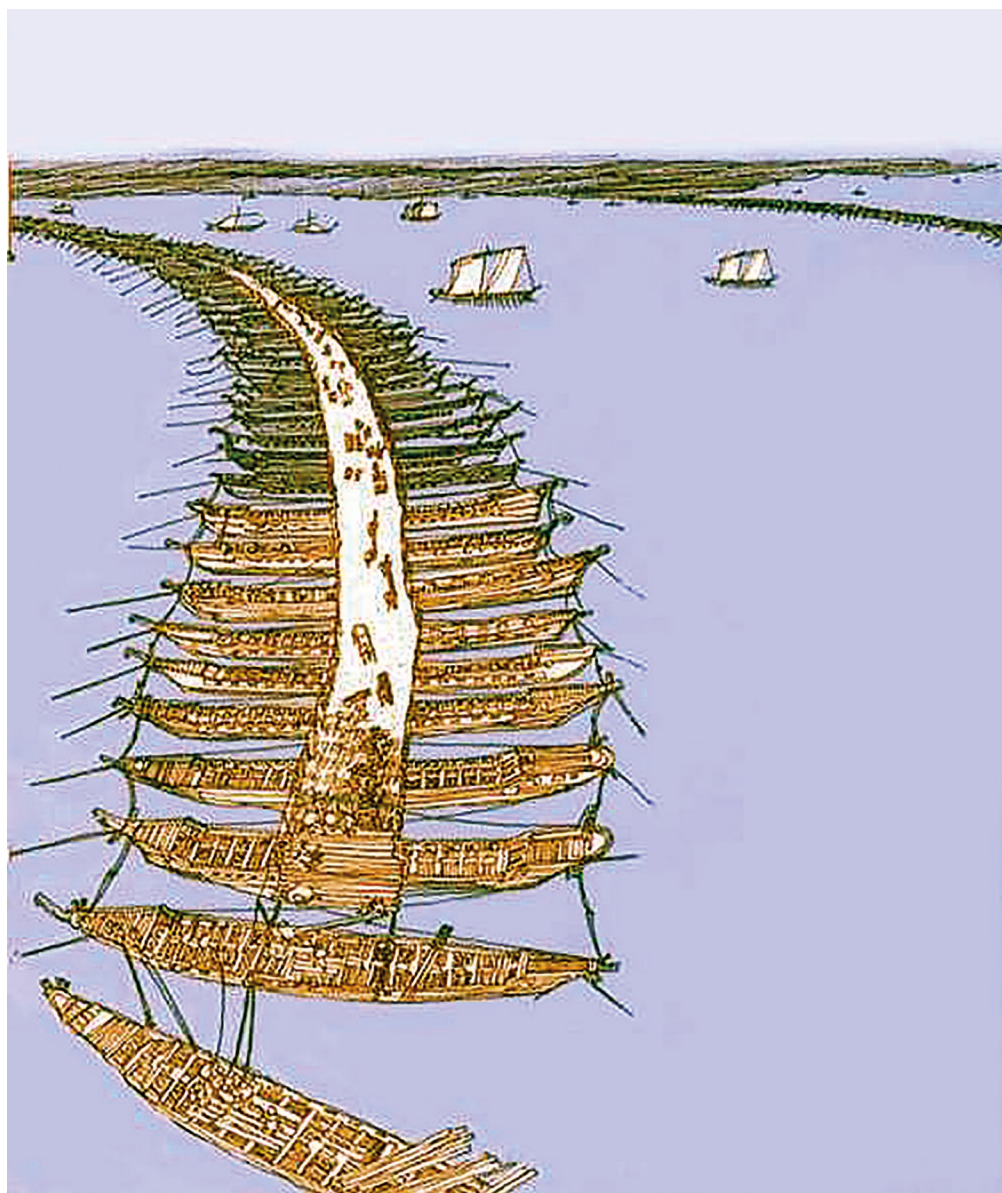
LEKCE 5, PŘÍLOHA 3

When did Alexander map out Alexandria?	It was in 331 BC.
What was the famous building in Alexandria?	Byl jím maják Pharos, který se stal jedním ze starověkých divů světa.
What was founded in Alexandria?	Ptolemy built the largest library in the world.
Was Alexandria famous in ancient time?	Yes, during 100 years it was the largest city in the world.
How many books were there in the library?	There were about 700,000 books.
Dostal se Alexandr Veliký do Alexandrie v Egyptě za svého životě?	Yes, but he was dead, he got there in a coffin.

LEKCE 5, PŘÍLOHA 3

Co se nacházelo v místech, kde založil Alexandr Veliký Alexandrii?	Bylo zde malé přístavní město.
Who studied in Alexandria?	Archimedes was a pupil there.
Jaká budova byla nejvyšší ve starověku?	Bylo to maják na ostrově Faru.
What is a lighthouse?	Jedná se o věžovitou stavbu, která je umístěná blízko nebezpečných míst v moři. V noci světlem udává lodím směr plavby.

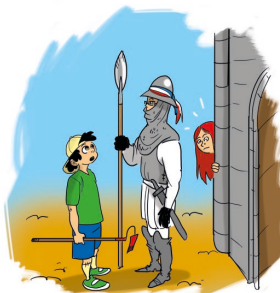
LEKCE 5, PŘÍLOHA 4

LEKCE 6, PŘÍLOHA 1

armoury	výzbroj	celebration	oslava
entertainment	zábava	expensive	drahý
fame	sláva	fight	boj, bojovat
funeral	pohřeb	gladiator	gladiátor
Christianity	křesťanství	injured	zraněný
slave	otrok	spectator	divák

LEKCE 7, PŘÍLOHA 1

Mess

Muddy

Privilege

Shed

Watermill

LEKCE 7, PŘÍLOHA 2

FIELD	COTTAGE	CORN	MARKET
MILL	TOWN WALLS	CHURCH	PEASANT
MĚŠŤAN	CHOMOUT	ŘEMESLNÍCI	PEC
GATE	RYCHTÁŘ	SQUARE	KONŠEL
PRIVILEGE	NEMOCI	TROJPOLNÍ HOSPODAŘENÍ	KOVÁŘ
KING	LOKET	RADNICE	KAT

LEKCE 8, PŘÍLOHA 1

tvrze	kostelíky	kláštery	městské domy
hrady	baziliky	radnice	katedrály
školy	paláce měšťanů	kaple	lázně

LEKCE 8, PŘÍLOHA 2

Wenceslaus I founded a rotunda, it was the first part of St.Vitus Cathedral.

Three bells were destroyed in 1916.

Zvony v katedrále se jmenují Zikmund, Jan Křtitel, Václav, Dominik, Josef, Marie a Ježíš.

Peter Parler worked on the cathedral for forty years.

Nowadays we can find crown jewels there.

There are 7 bells. They all have their own names.

Kromě bohoslužeb se zde odehrály i korunovace českých králů.

Již v 10. století stál na místě dnešní katedrály svatovítský kostel.

There was a big fire in 1541 and it damaged the cathedral.

In the cathedral there is a tomb in which Czech kings are buried.

They started to build a Gothic cathedral in (the year) 1344

Základní kámen katedrály položili Karel IV. s bratrem, otec Jan Lucemburský, arcibiskup Arnošt z Pardubic.

The main tower in St. Vitus Cathedral is 96,5m high.

LEKCE 8, PŘÍLOHA 3

You need scissors, coloured sheets of paper, glue and a black felt tip.

Choose the colours which you want to have for your stained glass.

Take four sheets of paper and hold them tightly in your hand.

Cut out a square/a rectangle from all four sheets.

Spread each piece of paper on the desk.

Repeat this three times. But change the colours of your piles.

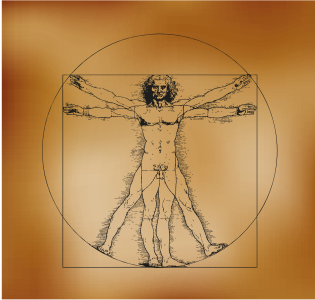
LEKCE 9, PŘÍLOHA 1

chytrá	věřící	dobromyslná	drzá
energická	laskavá	odvážná	bojácná
silná	statečná	bázlivá	lhostejná
nečestná	obětavá	plachá	závistivá
pyšná	vytrvalá	líná	ovlivnitelná
naivní	chamtivá	krutá	pokorná
vlídná	důvěřivá	pomstychtivá	spravedlivá

LEKCE 10, PŘÍLOHA 1

ANA	TO	MIE	ASTR	ONO
MIE	HU	MAN	ISMUS	TEL
ES	KOP	CHRO	NOME	TR
GEO	GRA	FIE	INKU	NÁ
BULE				

LEKCE 10, PŘÍLOHA 2

			Florence
Inventions	Paintings	France	Rome
Michelangelo Buaonarotti	Autopsy	Milan	Nature and war

LEKCE 12, PŘÍLOHA 1

alchemy	alchymie	collection	sbírka
court	dvůr	craftsman	řemeslník
curiosity	kuriozita	emperor	císař
secret	tajemství	enlarge	zvětšit
cheater	podvodník	metal	kov
observatory	hvězdárna	promise	slíbit

LEKCE 12, PŘÍLOHA 2

When did Rudolf II die?	He died on 20 January 1612.
When was Rudolf II born?	He was born in Vienna on 18 July 1552.
Where did Rudolf II live when he was a child?	He lived in Spain.
Was Rudolf II married?	No, he wasn't.
Where did Rudolf II live when he was emperor?	He lived in Prague.
Who did Rudolf II invite to his court?	He invited a lot of artists, astronomers and alchemists.

Who worked for him?	Tycho Brahe, Johannes Kepler, Giuseppe Arcimboldo.
What town did Rudolf II love?	He loved Prague. Prague was an important centre of culture.
What house was Rudolf II a member of?	He was a member of the House of Habsburg.
Was Rudolf II the only child?	No, he had five brothers.

LABYRINTH je sada učebních materiálů, která kombinuje výuku dějepisu a anglického jazyka metodou CLIL (Content and Language Integrated Learning).

Je určena pro žáky 6. a 7. tříd základních škol a je zpracována na úrovni A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Učitelská příručka je součástí výukové sady, kterou zpracoval tým autorů jazykové školy Channel Crossings. Více informací naleznete na stránkách: **www.ucebniceclil.cz**.

Výukovou sadu tvoří:

Učebnice

Pracovní sešit

Učitelská příručka

CD s poslechy

Desková hra

Interaktivní e-learning